

RAPORT
PËR PUNËN E FONDIT TË SIGURIMIT PENSIONAL
DHE INVALIDOR TË MAQEDONISË SË VERIUT
PËR VITIN 2020

Shkup, viti 2021

PËRMBAJTJA	
I. HYRJE	3
II. TË DHËNA STATISTIKORE	7
1. Numri i të siguruarve	7
2. Përfitues të pensionit	11
3. Përfitues me shumë më të ulët të pensionit	16
4. Përfitues të kompensimit në të holla me aftësi të ngelur për punë	17
5. Përfitues të kompensimit në të holla për dëmtim trupor	18
6. Pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor në bruto prodhimin vendor	19
III. HARMONIZIMI I PENSIONEVE	20
IV. PUNA FINANCIARE E FONDIT	22
1. Të hyrat e Fondit	23
2. Të dalat e Fondit	29
3. Rezultate financiare	35
4. Aksione dhe pjesë	35
5. Pagesa e kontributeve të prapambetura	36
6. Informimi	37
V. REALIZIMI I TË DREJTAVE DHE ZBATIMI I SIGURIMIT PENSIONAL DHE INVALIDOR	39
1. Raport për realizimin e të drejtës nga SPI në shkallë të parë	39
2. Raport mbi punën e Seksionit për normativë, monitorim dhe zbatimin e dispozitave juridike dhe për të vepruarit sipas parashtresave	44
3. Realizim i të drejtave të SPI sipas marrëveshjeve të BE-së dhe marrëveshjeve ndërkombëtare	45
4. Puna e Seksionit për vlerësimin e aftësisë për punë	47
5. Evidentimi amë	52
6. Pagesa e pensioneve	55

7. Puna pronësoro - juridike	57
8. Organet e manxhimit të Fondit	60
1. Këshilli drejtues	60
2. Drejtori	62
9. Shërbimi profesional i Fondit	63
1. Resurset njerëzore	63
2. Seksioni për revizion të brendshëm	67
3. Kontrolli buxhetor	69
4. Furnizimet publike	70
5. Fondi solidar	75
10. Sistemi i informatikës	78
11. Ekonomizim me pronën e Fondit	82
VI. KONKLUZION	84

RAPORT

PËR PUNËN E FONDIT TË SIGURIMIT PENSIONAL DHE INVALIDOR TË MAQEDONISË SË VERIUT PËR VITIN 2020

I. HYRJE

Sigurimi pensional dhe invalidor në çdo Vend zë një vend të rëndësishëm në jetën e përgjithshme shoqërore, sociale dhe politike. Lëvizjet e përgjithshme ekonomike, sociale dhe demografike në shoqëri ndikojnë në zhvillimin e sistemit pensional të çdo vendi, ndërsa rëndësia e tij shprehet nëpërmjet numrit të të siguarve (të punësuarve) të cilët paguajnë kontribut për sigurim pensional dhe invalidor, shkalla e kontributit e cila paguhet, numri i përfituesve të pensionit dhe lartësia e të ardhurave të pensionit si dhe pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor në bruto prodhimin vendor.

Në Raportin e punës të Fondit të sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut për vitin 2020 përfshihen të dhëna të detajuara individuale dhe gjithëpërfshirëse me arsyetime dhe komente mbi rezultatet e realizuara nga zbatimi i sigurimit pensional dhe invalidor në RMV-së. Raporti vjetor përmban të dhënat për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor, të dhënat financiare për punën e Fondit, të dhënat për zgjidhjen e të drejtave nga sigurimi pensional dhe invalidor, evidentimi amë, standardi shoqëror i përfituesve të pensionit etj. Aktivitetet e Fondit janë të shumta dhe të njëjtat kanë ndikim ndaj popullatës më të moshuar në Vend, ndërsa në mënyrë indirekte edhe në bazë të familjarëve të tyre.

Sistemi i sigurimit pensional dhe invalidor në Republikën e Maqedonisë së Veriut që nga viti 2006 funksionon si sistem tre shtyllësh, edhe atë:

- Sigurim i detyrueshëm pensional dhe invalidor në bazë të solidaritetit të gjeneratave (Shtylla e parë),
- Sigurim i detyrueshëm pensional me financim kapital (Shtylla e dytë) dhe
- Sigurim pensional vullnetar në bazë të kursimit të kapitalizuar individual (Shtylla e tretë).

Në Shtyllën e parë dhe të dytë nga sistemi i detyrueshëm pensional janë përfshirë të gjithë të punësuarit në bazë të marrëdhënies së punës dhe realizimit të aktiviteteve në bazë të ndryshme, përderisa në shtyllën e tretë është në bazë vullnetare.

Punët e Fondit janë kryer në mbështetje të Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor, Ligjit për sigurim të detyrueshëm pensional me financim kapital, Ligjit për kontributet e sigurimit të detyrueshëm social, Buxhetit të Fondit, Programit për punën e Këshillit drejtues të Fondit dhe Planit strategjik të Fondit.

Në kuadër të sigurimit pensional dhe invalidor, sigurimin e tyre social e realizojnë 335.398 përfitues të së drejtës së sigurimit pensional dhe invalidor, gjegjësisht 326.295 përfitues të pensionit, 9.041 përfitues të kompensimit monetar për dëmtim trupor dhe 62 përfitues të kompensimit monetar me aftësi të ngelur për punë apo 16,10% nga gjithsej popullsia e Republikës së Maqedonisë së Veriut në vitin 2020 (të vlerësuar 2.083.000), ndërsa pjesëmarrja e gjithsej shpenzimeve për sigurim pensional dhe invalidor (77.213,22 milion denarë) në bruto prodhimin vendor (664.010,00 milion denarë) arrin 11,63%, përderisa për pagesën e pensioneve 8,08%.

Organet e menaxhimit të Fondit janë Këshilli drejtues dhe Drejtori i Fondit. Sipas nenit 156 paragrafi 2 nga Ligji i sigurimit pensional dhe invalidor (“Gazeta Zyrtare e RM-së” nr.98/2012), Këshilli drejtues i Fondit numëron shtatë anëtarë të cilët i emëron Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut me një mandat prej katër viteve. Nga ky numër, dy anëtarë emërohen me propozim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe pesë anëtarë me propozim nga: Ministria e Punës dhe Politikës Sociale, Ministria e Financave, Sindikata reprezentative njëkohësisht edhe anëtare e Këshillit ekonomik – social, Shoqata reprezentative e punëdhënësve gjithashtu anëtare e Këshillit ekonomik – social dhe Shoqata e lidhjeve të pensionistëve të Maqedonisë.

Nga viti 2012 në mbështetje të nenit 120 e Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor (Gazeta Zyrtare e RM-së 98/2012), shkalla e kontributit e cila shpërndahet në Shtyllën e dytë arrin 6% nga baza për pagesën e kontributit e përcaktuar me ligj, ndërsa në Shtyllën e

dytë shpërndahen 12,8% nga gjithsej shkalla prej 18,8% nga kontributi i paguar për vitin 2019.

Në fund të vitit 2020 numrit i të siguruarve arrinte 571.863, përderisa numri i përfituesve të pensionit arrinte 326.295 përfitues (së bashku me përfituesit e pensionit minimal bujqësor dhe ushtarak) apo në raport me 1,75 të siguar në 1 pensionist.

Në vitin 2020 Fondi realizoi gjithsej të ardhura në shumë prej 77.682,64 milion denarë dhe gjithsej shpenzime në shumë prej 77.213,22 milion denarë, gjegjësisht tepriçë e të ardhurave mbi shpenzimet prej 469,42 milion denarë. Në punën financiare të Fondit në vitin 2020 u ndikua nga mosrealizimi i treguesve makroekonomik të parashikuar. Për këto arsye është përgatitur dhe miratuar Ribalanci i buxhetit të Fondit.

Në vitin 2020, Fondi zbatoi harmonizim të pensioneve prej 722 denarë në shumë fikse prej 1 janarit dhe 0,6% prej 1 korrikut të vitit 2020 për të gjithë përfituesit e pensionit të cilët kanë realizuar të drejtën e pensionit me muajin dhjetor të vitit 2019, përkatësisht me muajin qershor të vitit 2020 i cili kishte ndikim në mirëmbajtjen e vlerës reale të të ardhurave pensionale.

Me harmonizimin e zbatuar të pensioneve, pensioni mesatar në dhjetor të vitit 2020 (nga e drejta e punës) arriti në 15.461 denarë dhe në raport me vitin 2019 (14.579) është më e lartë për 6,05%, ndërsa së bashku me pensionet minimale dhe pensionet ushtarake, pensioni mesatar në vitin 2020 arrin në 15.483 denarë, ndërsa në vitin 2019 arrinte 14.602 denarë dhe është zmadhuar për 6,03%.

Në vitin 2020, Fondi udhëheqte politikën kadrovike në mbështetje me masat anti krizë të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut që mos të pranohen punonjës të rinj në vendet e lira në bazë të pensionimit dhe bazave të tjera në mbështetje me Ligjin për marrëdhënie pune.

Me zbatimin e Projektit për mbështetje teknike mbi dizajnimin e proceseve të reja afariste për realizimin e të drejtës dhe pagesës së pensioneve, në vitin 2020 në mënyrë të konsiderueshme është shkurtuar afati për zgjidhjen e të drejtave të sigurimit pensional dhe invalidor dhe pagesës së pensioneve.

Në dhjetor të vitit 2020 u paguan gjithsej pensione për 326.295 përfitues të pensionit (me pensionet ushtarake dhe minimale të bujqve), në shumë mesatare mujore të të dalave në shumë prej 5.120,65 milion denarë në neto shumë dhe 665,68 milion denarë kontribut për sigurim shëndetësor apo gjithsej 5.786,33 milion denarë.

Në vitin 2020, në mbështetje me dispozitat ligjore për shitjen e aksioneve dhe pjesëve të cilat i posedon Fondi i sigurimit pensional dhe invalidor i Maqedonisë së Veriut, në bazë të Ligjit për transformimin e ndërmarrjeve me kapital shoqëror, Komisioni për aksione dhe pjesë dorëzoi pesë propozime deri te Këshilli drejtues i Fondit për shitjen e aksioneve dhe pjesëve të Fondit. Gjegjesisht, në vitin 2020, në fillim ishin caktuar zgjedhjet parlamentare, të cilat u shtynë për shkak të pandemisë, dhe më pas në gjysmën e dytë të vitit ato u mbajtën, dhe gjithashtu nuk kishte interes për blerjen e aksioneve dhe pjesëve nga investitorët e interesuar. Për të gjitha këto arsye, këtë vit nuk u shitën as aksione dhe pjesë dhe as Fondi nuk realizoi të ardhura.

Edhe në vitin 2020, Fondi në mënyrë aktive morri pjesë në zbatimin e Projektit të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut për rekreacion klimaterik në banjë për përfituesit e pensionit. Dorëzimi i kërkesave si dhe përpunimi elektronik realizohej në Fond, mandej të njëjtat i dorëzoheshin Komisionit për rangimin e kërkesave, mirëpo për shkak të pandemisë këtë vit u ndalua projekti për të cilin buxhet ishin paraparë 38,00 milion denarë, ndërsa paratë e parapara për këtë qëllim u rialokuan për nevoja të tjera të rëndësishme.

II. TË DHËNA STATISTIKORE

1. Numri i të siguruarve

Në bazë të evidentimit amë të Fondit të sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë me gjendje në dhjetor të vitit 2020 janë evidentuar 84.909 obligues dhe 571.863 të siguruar me sigurim të detyrueshëm pensional dhe invalidor.

Tabela 1. Numri i të siguruarve dhe obliguesve në dhjetor të vitit 2020

Numri rendor	Filiale	Të obliguar	Të siguruar
1	Berovë	1.063	3.930
2	Manastir	4.640	33.840
3	Vallandovë	552	2.799
4	Veles	2.525	14.672
5	Vinicë	649	4.948
6	Gjevgjeli	1.863	11.594
7	Gostivar	3.798	14.239
8	Dibër	732	3.184
9	Dellçevë	866	5.848
10	Demir - Hisar	440	2.089
11	Kavadar	2.340	18.445
12	Kërçovë	1.596	10.496
13	Koçan	1.828	12.727
14	Kratovë	248	1.425
15	Kriva - Pallankë	731	4.029
16	Krushevë	592	1.410
17	Kumanovë	3.607	21.454
18	Makedonski - Brod	238	1.602
19	Negoptinë	1.327	5.765
20	Ohër	2.761	18.278
21	Prilep	5.928	24.587
22	Probishtip	478	3.505
23	Radovish	1.669	5.676
24	Resnjë	922	3.416
25	Shën - Nikollë	1.020	4.298
26	Strugë	2.424	11.553

27	Strumicë	5.506	23.046
28	Tetovë	6.399	30.469
29	Shtip	2.038	22.356
30	Shkup	26.129	250.183
Gjithsej		84.909	571.863

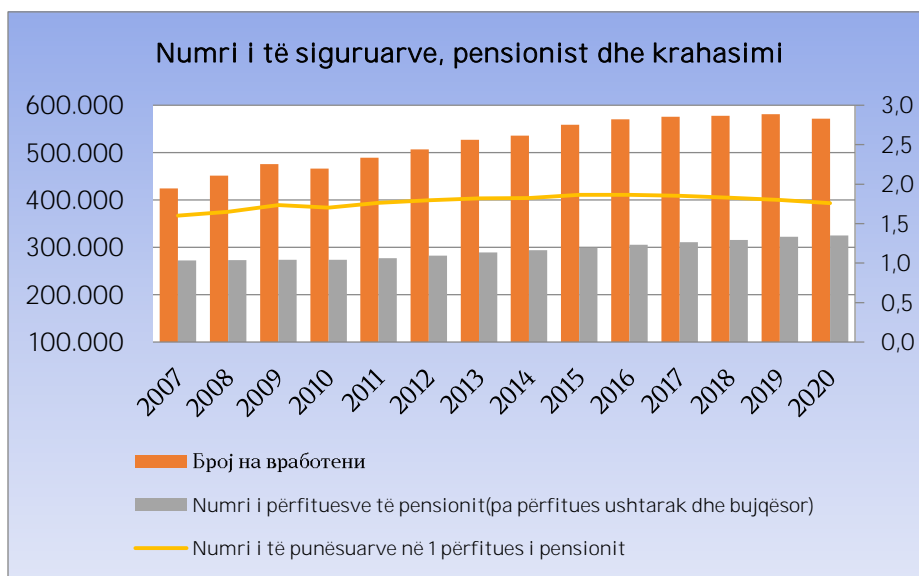
Sipas të dhënave të Fondit, numri i të sigurve (me gjendje në dhjetor të vitit 2020) për të cilët paguhet kontribut për 8 deri 12 muaj arrin 536.506 apo 93,82% nga gjithsej numri i të sigurve (571.863).

Tabela nr.2: Numri i përfituesve të pensionit dhe numri i personave të sigurve

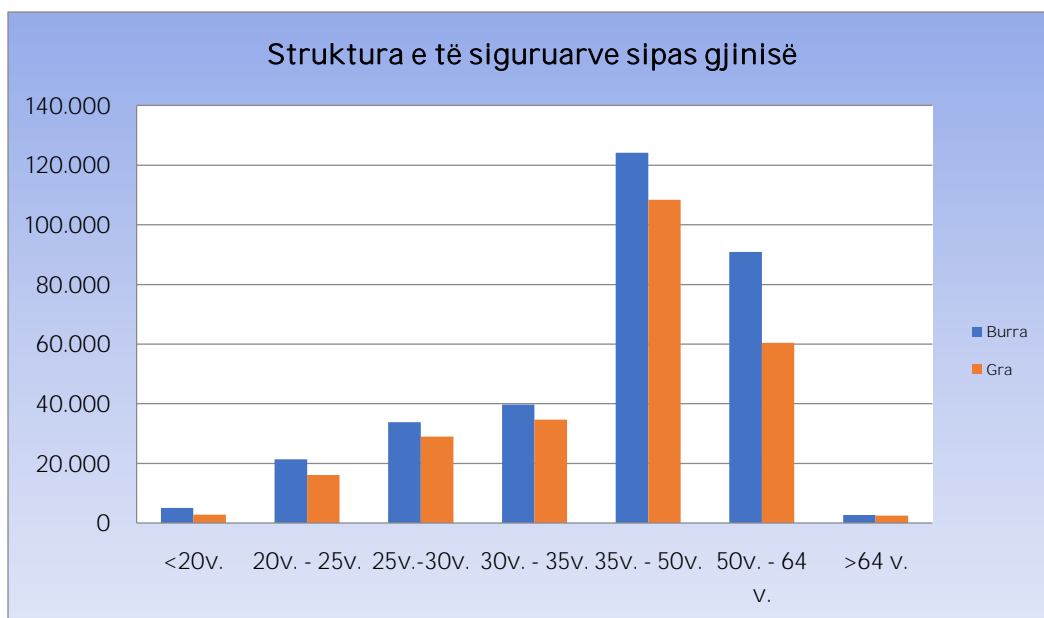
Viti	Numri i të punësuarve	Numri i përfituesve të pensionit (pa përfitues mini.bujq. dhe ushtarake)	Numri i përfituesve të pensionit në 1000 të sigurve	Numri i të sigurve në 1 përfitues të pensionit
2007	424.338	272.386	693	1,6
2008	451.491	273.281	654	1,7
2009	475.780	273.977	576	1,7
2010	466.280	273.751	587	1,7
2011	489.608	277.441	567	1,8
2012	507.061	282.334	557	1,8
2013	526.909	289.114	549	1,8
2014	536.191	293.860	548	1,8
2015	558.821	299.640	536	1,9
2016	570.168	305.766	536	1,9
2017	575.574	310.744	540	1,9
2018	578.023	315.780	546	1,8
2019	581.405	322.704	555	1,8
2020	571.863	325.125	569	1,8

Numri i të siguruarve të regjistruar në dhjetor të vitit 2020 në krahasim me vitin 2019 është zvogëluar për 9.542 të siguruar si rezultat i pandemisë me kovid. .

Numri i të siguruarve, përfituesve të pensionit dhe krahasimi i tyre janë dhënë në grafikoni vijues:

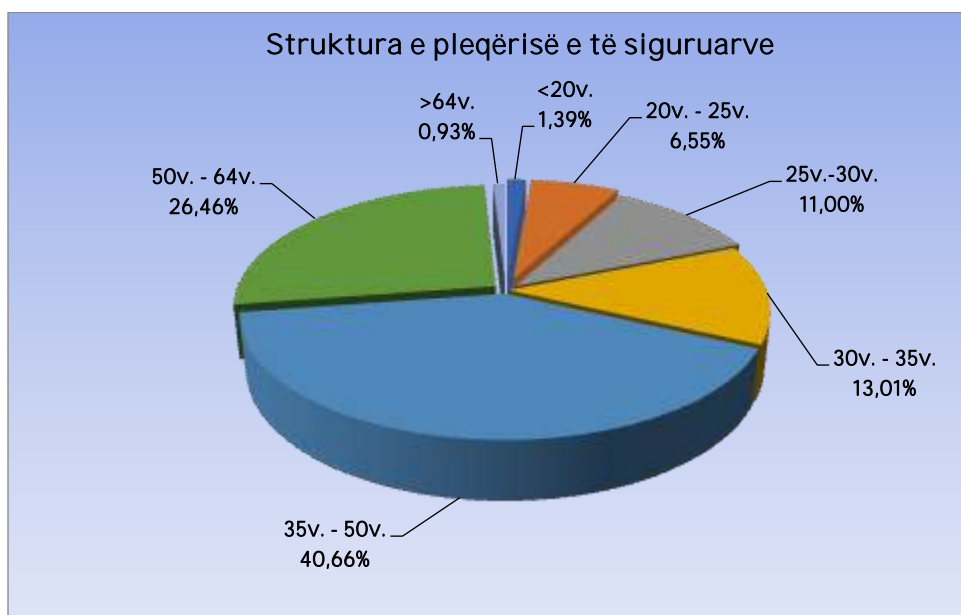

Struktura e të siguruarve sipas gjinisë në dhjetor të vitit 2020 është dhënë në grafikoni vijues:

Nga gjithsej numri i të sigurve në vitin 2020, 124.090 të sigurve janë burra dhe 108.424 gra të moshës prej 35-50 vjet, ndërsa prej 50-64 vjeç numri i të sigurve burra arrin 90.923 dhe gra 60.405, ndërsa të sigurve e tjerë janë të kategorive tjera.

Struktura e pleqërisë e të sigurve në dhjetor të vitit 2020 është dhënë në grafikun vijues:

2. Përfitues të pensionit

Numri i përfituesve të pensionit nga sigurimi i punës, ushtarake dhe bujqësore me gjendje më 31.12.2020.

Tabela nr. 3: Numri i përfituesve të pensionit në dhjetor të vitit 2019 dhe 2020

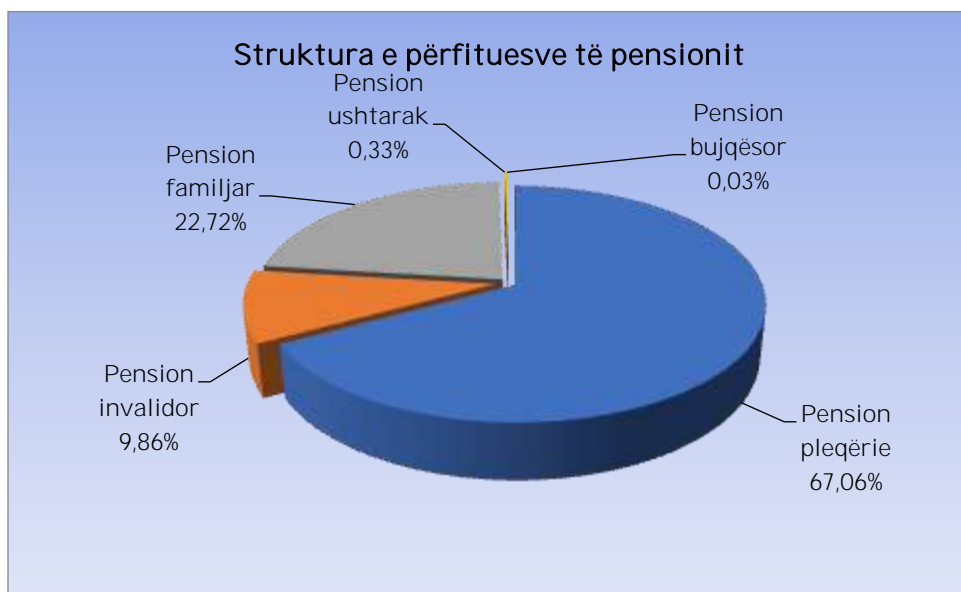
Lloji i pensionit	Përfitues të pensionit 31.12.2020	Përfitues të pensionit 31.12.2019	Rritje/zvogëlim	Indeksi 2020/2019
Pleqërie	212.941	218.815	5.874	102,8

Invalidore	34.217	32.169	-2.048	94,0
Familjare	75.546	74.141	-1.405	98,1
Gjithsej	322.704	325.125	2.421	100,8
Ushtarake	1.184	1.080	-104	91,2
Bujqve	151	90	-61	59,6
Gjithsej pensione:	324.039	326.295	2.256	100,7

Përveç pensioneve të rregullta, ushtarake dhe bujqësore, Fondi paguan edhe kompensim për dëmtim trupor për 9.041 përfitues, prej të cilëve 1.671 janë përfitues me dëmtim trupor si e drejtë e vetme nga sigurimi pensional dhe invalidor.

Numri i përfituesve të pensionit në vitin 2020 (së bashku me pensionet minimale bujqësore dhe ushtarake) në krahasim të vitit 2019, është më i lartë për 2.256 përfitues të pensionit apo për 0,7%. Përfituesit e pensioneve minimale bujqësore dhe ushtarake do të reduktohen me defluks natyror, për shkak se përdoruesit e gjetur të drejtën e tyre e realizuan sipas dispozitave ligjore të cilat tashmë nuk zbatohen, ndërsa nuk realizohen të drejta të reja.

Struktura e përfituesve të pensionit sipas llojit të pensionit paraqitet në vijim:

Fluksi i përfituesve të rinj të pensionit të pleqërisë prej vitit 2007 deri në vitin 2020 është dhënë në grafikonin vijues:

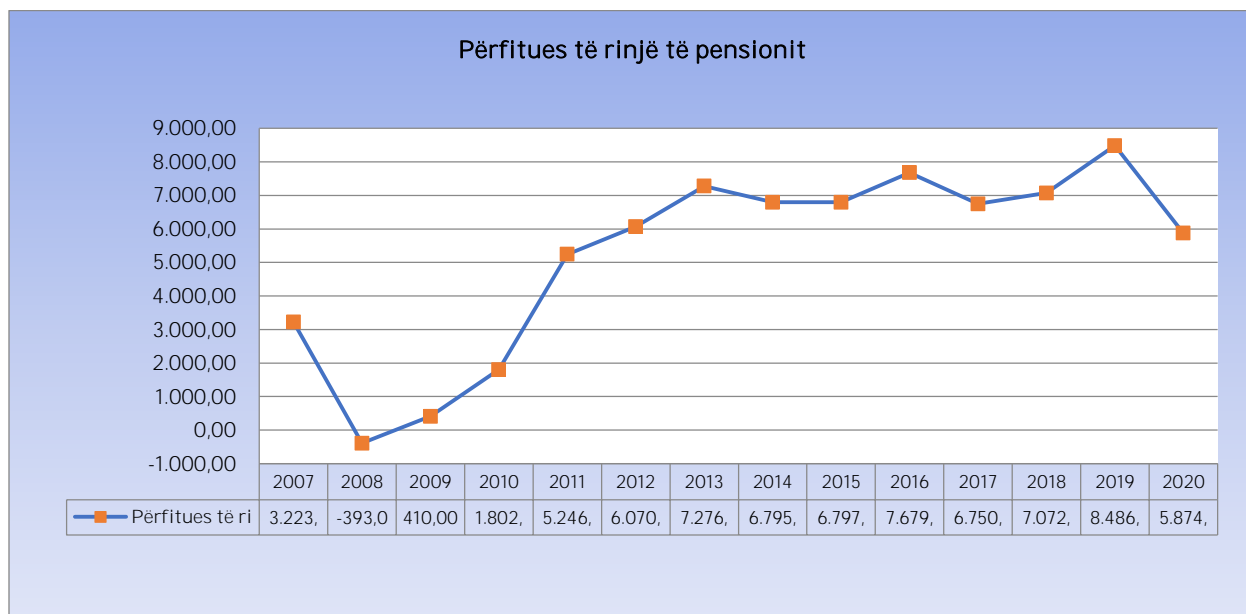
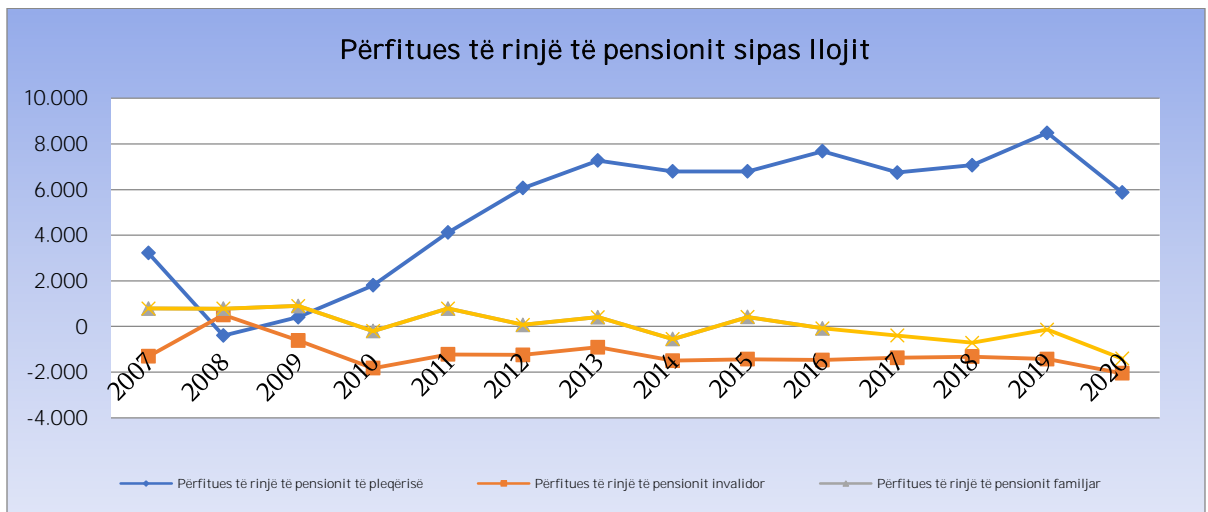

Tabela nr.4: Shkalla e rritjes së përfituesve të pensionit prej vitit 2007 - 2020 sipas llojit të pensionit

Periudha	Përfitues të rinj të pensionit të pleqërisë	Përfitues të rinj të pensionit invalidor	Përfitues të rinj të pensionit familjar	Gjithsej
2007-2006	2,2	-2,7	1,1	1,0
2008-2007	-0,3	1,1	1,0	0,3
2009-2008	0,3	-1,3	1,2	0,3
2010-2009	1,2	-3,8	-0,3	-0,1
2011-2010	2,7	1,9	1,0	1,3
2012-2011	3,9	-2,8	0,1	1,8
2013-2012	4,5	-2,1	0,5	2,4

2014-2013	4,0	-3,5	-0,7	1,6
2015-2014	3,9	-3,5	0,5	2,0
2016-2015	4,2	-3,7	-0,1	2,0
2017-2016	3,5	-3,6	-0,5	1,6
2018-2017	3,6	-3,6	-0,9	1,6
2019-2018	4,2	-4,0	-0,2	2,2
2020-2019	2,8	-6,0	-1,9	0,8

Rritja e numrit të përfituesve të pensionit prej vitit 2007 – 2020 është paraqitur në grafikonin vijues:

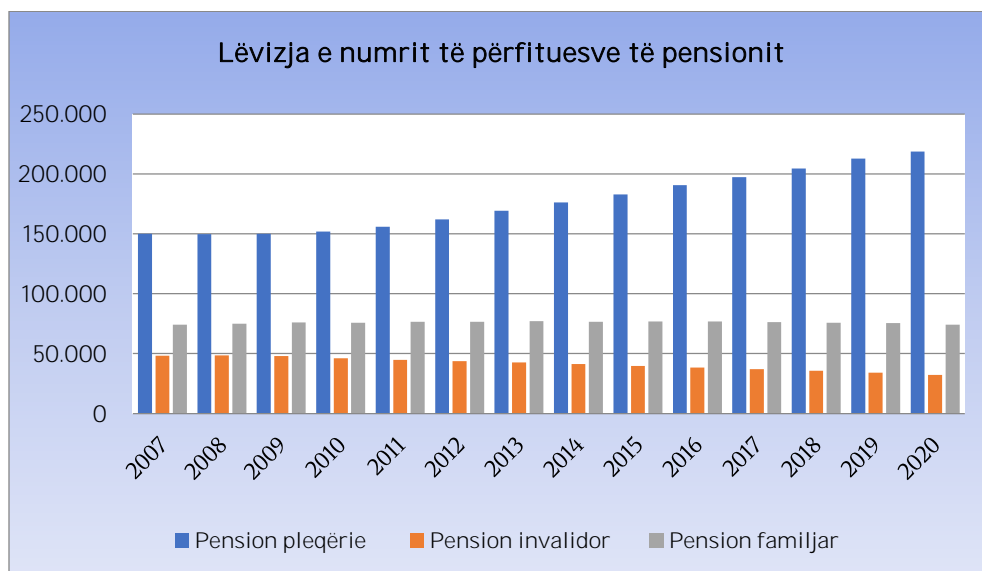

Fluksi i përfituesve të pensionit invalidor edhe në vitin 2020 u reduktua sikurse në vitet e mëparshme për shkak ndryshimeve në ligjin e sigurimit pensional dhe invalidor.

Tabela nr.5: Lëvizja e numrit të përfituesve të pensionit nga sigurimi i punës, sipas viteve:

Viti	Pension pleqërie	Pension invalidor	Pension familjar	Gjithsej
2007	150.075	48.364	74.257	272.696
2008	149.682	48.562	75.037	273.281
2009	150.092	47.947	75.937	273.976
2010	151.894	46.118	75.739	273.715
2011	156.016	44.895	76.530	277.441
2012	162.086	43.648	76.600	282.334
2013	169.362	42.741	77.011	289.114
2014	176.157	41.245	76.458	293.860
2015	182.954	39.814	76.872	299.640
2016	190.633	38.343	76.790	305.766
2017	197.383	36.970	76.391	310.744
2018	204.455	35.645	75.680	315.780
2019	212.941	34.217	75.546	322.704
2020	218.815	32.169	74.141	325.125

Paraqitje grafike e lëvizjes së numrit të përfituesve të pensionit

Sipas grafikonit të dhënë, del se numri i përfituesve është në rritje edhe në vitin 2020 më shumë se gjysma apo 67,30% nga gjithsej numri i përfituesve të pensionit janë përfitues të pensionit të pleqërisë, ndërsa pjesa tjetër ka të bëjë me përfituesit e pensionit familjar dhe invalidor.

3. Përfitues me shumë më të ulët të pensionit

Tabela nr.6: Numri dhe lartësia e pensionit të përfituesve me shumë më të ulët të pensionit

	Numri i përfituesve	Shuma e pensionit (denarë)
Grupi i parë		
Pensione të realizuara deri 31.12.1996	1.997	12.499,00
Pensione të realizuara prej 1997-2001	463	10.883,00
Pensione të realizuara pas 2001	5.956	11.427,00
Gjithsej grupi i parë (mbi 35 vjet burra dhe mbi 30 vjet gra)	8.416	
Grupi i dytë		
Pensionet e realizuara prej 31.12.1996	2.842	12.251,00
Pensionet e realizuara prej 1997-2001	1.027	10.319,00
Pensionet e realizuara pas 2001	14.797	10.833,00
Gjithsej grupi i dytë (mbi 25 vjet burra dhe mbi 20 vjet grua)	18.666	
Grupi i tretë		
Pensionet e realizuara deri 31.12.1996	7.708	11.934,00
Pensionet e realizuara prej 1997-2001	3.596	9.751,00
Pensionet e realizuara pas 2001	39.492	10.240,00
Gjithsej grupi i tretë (deri më 25 vjet burra dhe deri më 20 vjet grua)	50.796	
Gjithsej:	77.878	

Shuma më e ulët e pensionit përcaktohet pavarësisht nga lartësia e pensionit e përcaktuar në bazë të kohëzgjatjes së stazhit pensional dhe pagave të realizuara. Kjo do të thotë se, të siguruarit i garantohet një shumë e pensionit që është më e lartë se pensioni i përcaktuar nga kohëzgjatja e stazhit pensional dhe pagat e realizuara. Instituti me shumë më të ulët të pensionit bazohet në parimin e drejtësisë sociale, ku lartësia e tij varet nga lartësia e kontributit të punës i shprehur nëpërmjet kohëzgjatjes së stazhit pensional edhe pse e njëjta është më e ulët, përfituesit i paguhet deri në pensionin më të ulët.

4. Përfitues të kompensimit në të holla me aftësi të ngelur për punë

Në Fond, në fund të vitit 2020 kishte 62 përfitues prej të cilëve 50 në periudhën e pritjes për punësim në punën e tyre apo ndonjë punë tjetër përkatëse, 4 përfitues me orar të shkurtuar të punës dhe 8 përfitues për shkak të të ardhurave më të ulëta personale në ndonjë punë tjetër përkatëse.

Pas hyrjes në fuqi të ndryshimeve të Ligjit të SPI (“Gazeta Zyrtare e RM-së“ nr. 153/2007), të gjithë përfituesit e kompensimit në të holla në bazë të aftësisë së ngelur për punë të cilët kanë mbushur mbi 50 vjet, u riemëruan në pension invalidor në bazë të aftësisë së zvogëluar për punë.

Përfituesit (me ndonjë ndryshim të caktuar të vendit të punës apo orar të shkurtuar të punës) të cilët nuk ishin të moshës 50 vjeçe, edhe më tej mbetën të punojnë në ndonjë punë tjetër apo me orar të shkurtuar të punës dhe ende shfrytëzojnë kompensim në të holla.

Tabela nr.7: Numri i përfituesve të kompensimit në të holla prej vitit 2007 – 2020

Lloji i të drejtës viti	Pritje për punësim	Orar i shkurtër pune	Pagë më e ulët	Të tjera	Gjithsej
2007	1768	67	113	0	1948
2008	202	15	8	0	225

2009	183	14	9	0	206
2010	158	13	6	0	177
2011	145	16	10	0	171
2012	94	13	9	0	116
2013	95	13	9	0	117
2014	81	6	23	0	110
2015	81	6	23	0	110
2016	72	5	9	0	86
2017	72	5	9	0	86
2018	72	5	9	0	86
2019	72	5	9	0	86
2020	50	4	8	0	62

5. Përfitues të kompensimit në të holla për dëmtim trupor

Përfituesit e kompensimit në të holla për dëmtim trupor janë të siguruarit të të cilët është shkaktuar humbje dëmtim më thelbësor apo aftësi e kufizuar më e rëndësishme e aftësisë për punë në disa organe apo pjesë të trupit gjë e cila e vështirëson aktivitetin normal të organizmit dhe kërkon përpjekje më të madhe në realizimin e nevojave jetësore, pa marrë parasysh nëse shkakton apo nuk shkakton paaftësi.

Të drejtën e kompensimit në të holla për dëmtim trupor i siguruari e fiton pavarësisht nga ajo se a ka fituar dhe se a shfrytëzon ndonjë të drejtë tjetër nga sigurimi pensional dhe invalidor.

Numri i përfituesve të cilët pranojnë kompensim në të holla për dëmtim trupor në vitin 2020 arrinte 9.041 përfitues, prej të cilëve 1.671 përfitues të të drejtës së vetme dhe 7.370 përfitues me të drejtë pensioni. Numri i përfituesve të dëmtimit trupor në vitin 2020 në raport me vitin 2019 është zvogëluar për 556 përfitues apo për 5,8%.

6. Pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor në bruto prodhimin vendor

Pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor, bruto prodhimi vendor dhe krahasimi i tyre janë paraqitur në tabelën vijuese.

Tabela nr.8: Të dala për SPI, BPV dhe pjesëmarrja e të dalave në BPV

Viti	Gjithsej të dala për SPI	BPV	Pjesëmarrja e të dalave për SPI në BPV
	në million denarë		
2007	32.770	333.845	9,8
2008	38.733	405.014	9,6
2009	41.393	396.496	10,4
2010	42.507	425.628	10,0
2011	44.306	455.387	9,7
2012	46.227	476.072	9,7
2013	50.854	474.196	10,7
2014	54.017	518.380	10,4
2015	56.789	552.286	10,3
2016	61.488	579.646	10,6
2017	65.149	630.859	10,3
2018	68.544	660.308	10,4
2019	73.122	697.431	10,5
2020	77.213	664.010	11,6

Pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor në vitin 2020 në raport me BPV arrin 11,6%.

Pjesëmarrja e të dalave për pensione në vitin 2020 arrin 9,07% në raport me BPV vitin e njejtë.

III. HARMONIZIMI I PENSIONEVE

Në mbështetje të nenit 3 e Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor (Gazeta Zyrtare e RMV-së 245/2018) dhe shpallja për lëvizjen e shpenzimeve për jetë nga ana e Entit Shtetëror për Statistikë pensione për vitin 2020 u harmonizuan për: 722 denarë prej 1 janari dhe 0,60% prej 1 korriku.

Harmonizimi i pensioneve në periudhën prej vitit 2008 deri në vitin 2020 është paraqitur në pasqyrën vijuese:

Tabela nr.9: Harmonizimi i kryer i pensioneve prej vitit 2008-2020

Viti	Harmonizimi i pensioneve më 1 janar	Harmonizimi i pensioneve më 1 korrik	Gjithsej harmonizimi
2007	0,64%	1,04%	1,69%
2008	13,00%	7,65%	21,66%
2009	3,50%	2,02%	5,59%
2010	0,30%	1,10%	1,40%
2011	0,75%	2,10%	2,87%
2012	0,31%	1,40%	1,71%
2013*	1,15%	0,75%	+5% допол. Вкуп. 7%
2014	5% од февруари	0,00%	5,00%
2015	0,00%	5% од септември	5,00%

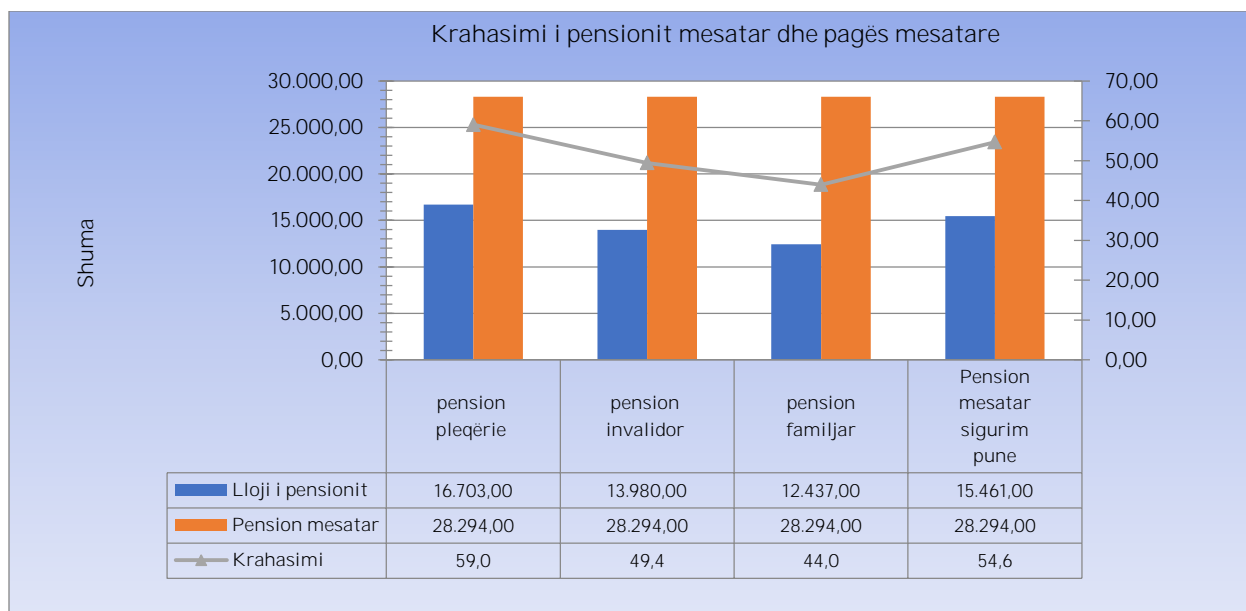
2016	0,00%	5% од ноември	5,00%
2017	0,82%	0,76%	1,59%
2018	1,69%	1,80%	3,52%
2019	0,70%	0,40%	1,10%
2020	5% (722 денари)	0,60%	722 + 0,60%

*Harmonizim i rregullt dhe plotësues

Me harmonizimet e realizuara të pensioneve, pensioni mesatar në dhjetor të vitit 2020 arrinte 15.483,00 denarë dhe i njëjti në raport të vitit 2019 në shumë prej 14.602,00 denarë është më i lartë për 6,03%. Rritja është rezultat i harmonizimit të rregullt të pensioneve në vitin 2020 si dhe lartësisë së pensioneve të përfituesve të rinj të pensionit.

Tabela nr.10: Pensionet mesatare sipas llojit, në dhjetor të vitit 2019 dhe 2020 arrijnë edhe atë:

Lloji i pensionit	2019	2020	Indeks
	në denarë		
Pension pleqërie	15.849	16.703	105,4
Pension invalidor	13.167	13.980	106,2
Pension familjar	11.638	12.437	106,9
GJITHSEJ	14.579	15.461	106,0
Pension bujqësor	7.236	8.051	111,3
Pension ushtarak	21.891	22.782	104,1
GJITHSEJ	14.602	15.483	106,0

Pensioni mesatar i paguar së bashku me pensionet ushtarake dhe pensionet minimale të bujqëve në dhjetor të vitit 2020 arrin 15.483 denarë dhe në raport me pagën në dhjetor të vitit 2020 arrin 54,7% edhe atë: 16.703,00 denarë për pension pleqërie, 13.980,00 denarë për pension invalidor dhe 12.437,00 denarë për pension familjar.

IV. PUNA FINANCIARE E FONDIT

Me Buxhetin e Fondit të sigurimit pensional dhe invalidor të Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin 2020 si dhe me Ribalancin e Buxhetit të Fondit, si pjesë përbërëse e Buxhetit të Vendit, ishte planifikuar që puna financiare e Fondit të realizohet me të hyra dhe të dala të ribalancuara. Si bazë e realizimit të bilancit ndërmjet të hyrave dhe dalave ishin indikatorët makroekonomik për rritjen e të hyrave nga kontributet për 6,5% (4,4% nga rritja e pa paraparë e pagave dhe 2,1% rritja e punësimeve si dhe shkalla e kontributit për SPI prej 18,8%), sidhe sigurimin e mjeteve nga Buxheti i Vendit për obligimet e rregullta ligjore si shpenzimet transitive dhe mbulimin e deficitit të Fondit. Rritja e pagave është faktor më i rëndësishëm për llogaritjen dhe pagesën e kontributit për sigurim pensional dhe invalidor si dhe rritja e punësimeve janë ndikim i rëndësishëm

për realizimin e të hyrave të Fondit. Në pjesën e të dalave ishte projektuar pagesa e rregullt e pensioneve dhe rritja ligjore e pensioneve nga janari dhe nga korriku i vitit 2020 si dhe rritja e numrit të përfituesve të pensionit prej 1,81% në nivel vjetor.

Në gjendjen financiare të Fondit ndikonte shkalla e kontributit për sigurim pensional dhe invalidor e cila në vitin 2020 arrinte 18,8% në mbështetje të Ligjit për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social, si dhe aktivitetet e ndërmarra të Fondit për pagesën e kontributeve të prapambetura, përfundimisht deri më 31.12.2008, për të cilin janë paguar mjete në shumë prej 89,87 milion denarë.

Me mjetet e realizuara nga kontributet si dhe me mjetet e dedikuara nga Buxheti i Vendit, nga të hyrat e akcizave dhe të hyrave tjera jotatimore, Fondi në vitin 2020 realizoi gjithsej të hyra në shumë prej 77.682,64 milion denarë. Me këto mjete dhe me mjetet e bartura nga viti 2019 (4.454,79 milion denarë), Fondi ka realizuar gjithsej të dala në shumë prej 82.137,43 milion denarë.

Fondi në vitin 2020 rregullisht realizonte pagesën e pensioneve në afatet e përcaktuara, javën e parë të muajit për muajin paraprak duke shfrytëzuar edhe hua nga Buxheti i Vendit vetëm në muajin janar në shumë prej 450,00 milion denarë, ndërsa të njëjten e kthente pas pagesës së akumulimit të mjeteve nga kontributet.

Gjithsej të hyrat e realizuara në Fond në vitin 2020 në raport të mjeteve të planifikuara me Ribalancin Buxhetin e Fondit arrijnë 99,82%, ndërsa në krahasim me vitin 2019 të njëjtat janë më të larta për 2,33% për shkak të shumës së rritur të kontributeve, ndërsa gjithsej të dalat janë në nivel të mjeteve të planifikuara me Buxhetin apo 99,22%, ndërsa në krahasim me vitin 2019 të njëjtat janë më të larta për 5,59%.

1. Të hyrat e Fondit

Gjithsej të hyrat e Fondit në vitin 2020 janë në shumë prej 77.682,64 milion denarë janë realizuar nga burimet e më poshtme të financimit:

- **Nga të hyrat burimore** (kontribut nga paga, stazhi i sigurimit me kohëzgjatje të shtuar, kontribut nga personat fizik të cilët në mënyrë të pavarur kryejnë veprimtari, të

punësuar tek ata si dhe nga bujqit individual dhe Agjencia e punësimit) janë realizuar mjete në shumë prej 46.341,86 milion denarë apo 59,66% nga gjithsej të hyrat,

- **Mjetet nga Buxheti i Vendit** janë realizuar në shumë prej 29.852,40 milion denarë apo 38,43% nga gjithsej të hyrat.

- **Nga akcizat** janë realizuar mjete në shumë prej 1.334,88 milion denarë apo 1,72% nga gjithsej të hyrat,

- **Nga dividenda** janë realizuar mjete në shumë prej 10,69 milion denarë të cilat në krahasim me gjithsej të hyrat arrijnë 0,01%.

- **Nga të hyrat e tjera** janë realizuar mjete në shumë prej 142,81 milion denarë apo 0,18% nga gjithsej të hyrat.

Kontributi nga paga llogaritet për vitin 2020 dhe paguhet në shkallë prej 18,8% të bruto pagës dhe është burim kryesor për financimin e Fondit. Të gjitha kontributet e paguara nga paga Fondi i shpërndan ndërmjet Shtyllës së parë dhe të dytë pensionale. Shpërndarja e kontributit në vitin 2020 përmes Shtyllës së parë dhe të dytë me hyrjen e Ligjit të ri në fuqi për sigurim pensional dhe invalidor, prej 08.08.2012, u përcaktua shkallë fikse e kontributit për Shtyllën e dytë prej 6% ndërsa për Shtyllën e parë prej 12,8%, si dallim ndërmjet shkallës të gjithsej kontributit dhe shkallës së kontributit për shtyllën e dytë.

Në vitin 2020 nga kontributet e pagës, janë realizuar mjete në shumë prej 44.649,29 milion denarë dhe të njëjtit arrijnë 101,97% në raport me mjetet e planifikuara me Buxhetin e Fondit, ndërsa në krahasim me vitin 2019 janë më të larta për 10,64% apo 4.293,07 milion denarë. Pjesëmarrja e kontributit të pagës në të hyrat totale arrin 57,48%. Në rritjen e kontributit nga paga në vitin 2020 ndikoi edhe rritja e shkallës së kontributit prej 18,4% në 18,8%, ndërsa pjesëmarrje të vogël kishte edhe pagesa e rritur e kontributit dhe pagesa e kontributeve të prapambetura përfundimisht me 31.12.2008, në shumë prej 89,87 milion denarë.

Kontributi i pagës sipas muajve në vitin 2020 dhe 2019 lëviz sipas dinamikës së mëposhtme:

Tabela nr.11: Kontribut nga paga sipas muajve

Muaji	Kontribute të paguara		Indeks 2020/2019	Dallimi
	2020	2019		
Janar	3.125,11	2.605,77	119,93	519,34
Shkurt	3.774,71	3.222,40	117,14	552,31
Mars	3.619,31	3.275,56	110,49	343,75
Prill	3.752,90	3.541,24	105,98	211,66
Maj	3.394,53	3.285,10	103,33	109,43
Qershor	3.645,51	3.135,14	116,28	510,37
Korrik	4.122,92	3.525,85	116,93	597,07
Gusht	3.384,98	3.350,99	101,01	33,99
Shtator	3.762,20	3.258,19	115,47	504,01
Tetor	3.742,55	3.442,71	108,71	299,84
Nëntor	3.631,82	3.511,27	103,43	120,55
Dhjetor	4.692,75	4.202,00	111,68	490,75
Gjithsej	44.649,29	40.356,22	110,64	4.293,07

Në tabelë shihet se kontributi nga paga në vitin 2020 në raport të vitit 2019 është më i lartë për 10,64%, ndërsa sipas muajve ka një realizim më të madh në muajin janar, shkurt, qershor, korrik, shtator të vitit 2020.

Të ardhurat nga kontributi i përfitimeve (539,70 milion denarë), të hyrat nga personat fizik që kryejnë veprimtari dhe të punësuarit tek ato (1.008,96 milion denarë) si dhe nga bujqit individual (139,39 milion denarë) janë realizuar në shumë prej 1.688,05 milion denarë dhe pjesëmarrja e tyre në gjithsej të hyrat arrin 2,17%.

Të hyrat nga Agjencia e punësimit dedikohen në bazë të kontributit për personat e pa punë të cilët pranojnë kompensim në të holla. Në vitin 2020 sipas kësaj baze

janë dedikuar mjete në shumë prej 4,52 milion denarë dhe të njëjtat në krahasim me vitin 2019 (5,92 milion denarë) janë më të ulëta për 1,40 milion denarë apo për 23,65%, ndërsa pjesëmarrja e tyre në gjithsej të hyrat e Fondit arrin vetëm 0,01%. Këto mjete nga viti në vit reduktohen për shkak zvogëlimit të numrit të personave për të cilët paguhet kontribut për shkak ndryshimit të dispozitave ligjore të paguhet kontribut vetëm për personat të cilët nuk kanë 15 vjet përvojë pune.

Të hyrat nga akcizat janë realizuar në shumë prej 1.334,88 milion denarë dhe të njëjtat në gjithsej të hyrat marrin pjesë me 1,72%. Këto të hyra llogariten sipas shkallës prej 9,18% nga derivatet e naftës. Në krahasim me vitin 2019 të hyrat nga akcizat janë më të larta për 3,2%, ndërsa në raport me të planifikuarat janë më të ulëta për 0,08%.

Mjetet transferuese nga Buxheti i Vendit janë realizuar në shumë prej 29.852,40 milion denarë dhe të njëjtat janë realizuar në raport të mjeteve të planifikuara me Buxhetin e Fondit (96,58%), ndërsa në krahasim me të hyrat e realizuara në vitin 2019 (28.098,22 milion denarë) janë më të larta për 6,24%. Mjetet e dedikuara kanë të bëjnë edhe atë:

- 3.000,00 milion denarë për obligime ligjore (për përfituesit e pensioneve minimale të bujqëve, pensioneve ushtarake, luftëtarë para dhe pas 09.09.1943, përfitues në barrë të Vendit, mësuesit, përfitues në SHNP (shtëpia ndëshkimore përmirësuese) si dhe për pagesën e dallimeve në bazë të harmonizimit prej 8% për periudhën e kaluar, në mbështetje me aktgjykimin e Gjykatës supreme të RM-së).

- 9.053,00 milion denarë për shpenzimet transitive,

- 17.286,02 milion denarë për mbulimin e deficitit rrjedhës,

- 513,35 milion denarë transfer nga Ministria e Mbrojtjes, ndërsa i dedikohen pagesës së pensioneve të realizuara sipas Ligjit për ARM.

Pjesëmarrja e të hyrave nga Buxheti i Vendit në gjithsej të hyrat e Fondit arrin 38,43%, ndërsa pjesëmarrja e deficitit rrjedhës në gjithsej transferin arrin 57,90% dhe i njëjti nga viti në vit shënoi rritje. Mjetet nga Buxheti i Vendit janë të hyra të dytat nga madhësia dhe përfaqësojnë shkallë të rëndësishme në financimin e sigurimit pensional

dhe invalidor. Të hyrat nga Buxheti i Vendit rregullisht janë dedikuar pas llogaritjeve të dorëzuara paraprake mujore nga ana e Fondit.

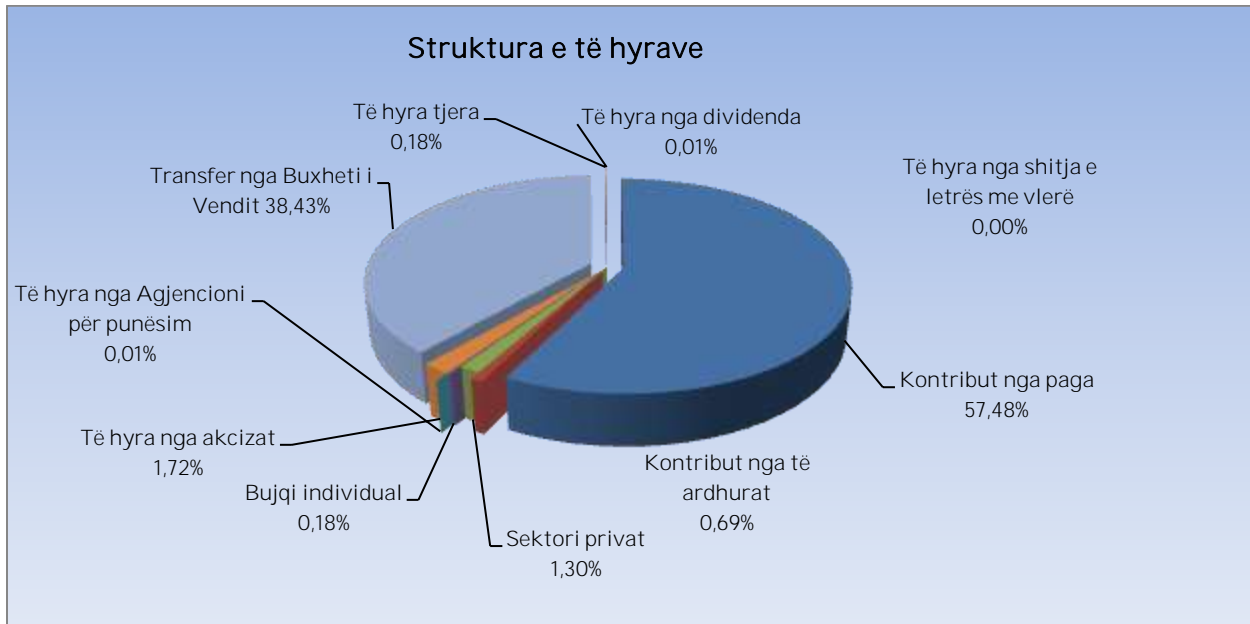
Të hyrat nga dividenda dhe nga shitja e aksioneve dhe pjesëve në vitin 2020 janë realizuar në shumë prej 10,69 milion denarë edhe atë:

- **Nga dividenda** janë realizuar mjete në shumë prej 10,69 milion denarë dhe të njëjtat arrijnë 0,01% nga të hyrat e realizuara në Buxhet,

- **Nga shitja e aksioneve dhe pjesëve** në vitin 2020 nuk janë realizuar shitje për shkak të faktit se nuk mund të kryheshin ankande për shkak të zgjedhjeve të parakohshme dhe për shkak të pandemisë dhe mungesës së interesit për të blerë,

- **Nga të hyrat e tjera** janë realizuar mjete në shumë prej 142,81 milion denarë dhe të njëjtat arrijnë 96,01% në krahasim me të planifikuarat, ndërsa në raport me vitin 2020 janë më të ulëta. Të hyrat tjera i dedikohen edhe atë: 3.388,42 milion denarë kontribut sipas Ligjit për sigurim të detyrueshëm pensional me financim kapital, 18,40 milion denarë nga të hyrat e qirasë, 16,14 milion denarë nga kompensimi i dëmit, 8,04 milion denarë nga pensionet e kthyer nga jashtë, 77,01 milion denarë nga të hyrat e realizuara nga periudha e kaluar, 0,71 milion denarë nga valutat e kthyer të pensioneve nga jashtë, 0,27 milion denarë nga mjetet e kthyer nga Fondi solidar, 12,21 milion denarë interes për pagesën e vonuar të kontributeve për SPI, 9,07 milion denarë kompensim nga fondet private për kryerjen e veprimtarisë së Fondit dhe 0,96 milion denarë nga kontribute tjera.

Struktura e të hyrave paraqitet në vijim:

Sipas strukturës së të ardhurave, në të ardhurat e përgjithshme është pjesëmarrja e kontributit të pagës prej 57,48% nga Buxheti i Vendit me pjesëmarrje prej 38,43% apo sipas dy bazave 95,91% përderisa nga të gjitha të ardhurat e tjera të mjetëve të realizuara marrin pjesë me 4,09% në gjithsej të hyrat.

Tabela nr. 12: Të hyrat e realizuara dhe të planifikuara të Fondit në vitin 2020

Nr. Rend.	Lloji i të hyrave	Ribalanci i Buxhetit për vitin 2020	Realizuar I- XII 2019	Realizuar I- XII 2020	Indeks 4:2	Indeks 4:3
0	1	2	3	4	5	6
1	Kontribut nga paga	43.787,67	40.356,22	44.649,29	101,96	110,64
2	Kontribut nga të hyrat	520,00	490,26	539,70	103,79	110,08
3	Sektori privat	943,00	921,62	1.008,96	107,00	109,48

4	Bujqi individual	129,00	153,08	139,39	108,05	91,06
5	Të hyra nga Agjencia për punësim	5,00	5,92	4,52	90,04	76,35
	Gjithsej kontribute	45.384,67	41.927,10	46.341,86	102,11	110,53
6	Të hyra nga akciza	1336,00	1.378,61	1.334,88	99,92	96,83
7	Transfer nga Buxheti i Vendit	30.911,00	28.098,22	29.852,40	96,58	106,30
8	Të hyra tjera	180,00	4.472,58	142,81	79,34	3,19
9	Të hyra nga dividenda	11,00	8,48	10,69	97,18	126,06
10	Të hyra nga shitja e letrës me vlerë	0,00	30,54	0,00	0,00	0,00
	Gjithsej të hyra	77.822,67	75.915,53	77.682,64	99,82	102,33

2. Të dalat e Fondit

Me Buxhetin e Fondit për vitin 2020 në pjesën e të dalave në mbështetje të indikatorëve makroekonomik është projektuar pagesë e rregullt e pensioneve dhe harmonizimi i të njejtave prej 1 janarit dhe 1 korrikut të vitit 2020, si dhe rritja e numrit të përfituesve të pensionit prej 1,81% në nivel vjetor.

Të dalat totale të Fondit në vitin 2020 arrijnë 77.213,22 milion denarë dhe të njëjtat janë realizuar në nivel të mjeteve të planifikuarat me Buxhetin e Fondit, përkatësisht 99,22%, ndërsa janë më të larta për 5,59% në raport me të dalat e realizuara në vitin 2019.

Të dalat e Fondit kanë të bëjnë edhe atë:

- **Të dalat për pagesën e pensioneve** arrijnë 60.212,72 milion denarë (59.894,27 milion denarë për pensionet e rregullta, 306,65 milion denarë për pensionet ushtarake dhe 11,80 milion denarë për pensionet bujqësore) apo 77,98% nga gjithsej të dalat.

- **Kontributi për sigurim shëndetësor** për përfituesit e pensionit arrin 7.881,72 milion denarë gjegjësisht 13% be shumës së pensionit të përlllogaritur dhe i njëjti në gjithsej të dalat merr pjesë me 10,21%. Të dalat për pensionet e paguara së bashku me kontributin për sigurim shëndetësor arrijnë 68.094,44 milion denarë dhe të njëjtat në gjithsej të dalat marrin pjesë me 88,19%.

- **Të dalat për pagesën e kompensimeve nga sigurimi invalidor, vendosjen e fëmijëve invalid në konvikt dhe dëmtim trupor** arrijnë 89,53 milion denarë apo 0,12% nga gjithsej të dalat. Kompensimet nga sigurimi invalidor arrijnë 3,71 milion denarë dhe të njëjtat në krahasim me të dalat e vitit 2019 janë më të larta. Kompensimi për dëmtim fizik arrin 85,64 milion denarë dhe është më i lartë në raport të vitit 2019, ndërsa për vendosje në konvikt 0,18 milion denarë që është më pak se një vit më parë.

- **Transferimi i mjeteve për fondet pensionale private** në vitin 2020 arrin 8.612,15 milion denarë dhe të njëjtat në gjithsej të dalat marrin pjesë me 11,15%. Këto të dala janë në nivel të mjeteve të planifikuara me Buxhetin e Fondit (95,03%), ndërsa për 2,82% janë më të ulëta në krahasim me vitin 2019. Numri i të siguruarve - anëtarë në fondet pensionale private në fund të vitit 2019 arrinte 507.556 (me gjendje më 31.12.2019) dhe i njëjti më 31.12.2020 arrinte 529.983 anëtarë apo më shumë për 22.427 anëtarë, gjegjësisht 4,42% për shkak të anëtarësimit të detyrueshëm të të gjithë të punësuarve të rinj në fondet pensionale private. Të dalat për pagesë drejtuar fondeve pensionale private arrijnë 11,15% nga gjithsej të dalat e Fondit.

Këto mjete kompensohen nëpërmjet transferit nga Buxheti i Vendit.

- **Pagat e të punësuarve në Shërbimin profesional** të Fondit në vitin 2020 arrijnë 257,52 milion denarë apo 0,33% në raport të gjithsej të dalave. Të dalat e zbatuara për pagat e të punësuarve në Shërbimin profesional janë në nivel të mjeteve të planifikuara, ndërsa në krahasim me vitin 2019 janë më të ulëta për 12,54%. Numri i të punësuarve me gjendje në dhjetor të vitit 2020 arrin 537 të punësuar.

- **Të dala tjera** në vitin 2020 janë zbatuar në shumë prej 131,19 milion denarë apo 0,17% në raport të gjithsej të dalave. Këto shpenzime në raport të të planifikuarave janë

zbatuar me 77,08% dhe në krahasim me të zbatuarat nga viti 2019 janë më të ulëta për 14,00%.

- **Shpenzimet kapitale** janë zbatuar në shumë prej 15,87 milion denarë të cilat në krahasim me mjetet e planifikuara për këtë qëllim në shumë prej 18,90 milion denarë përfaqësojnë realizim prej 84,00%. Në vitin 2020 këto mjete janë shpenzuar për blerjen e pajisjeve informatike dhe të zyrave.

- **Shpenzimet për rikonstruimin e objekteve afariste** janë zbatuar në shumë prej 12,52 milion denarë, edhe atë për rikonstruimin e objekteve në Qendrën në Shkup, Strumicë, Manastir, Shën Nikollë, Vallandovë, si dhe në shtëpitë për jetesë të përfituesve të pensionit në Gjevgjeli, Koçan dhe Kumanovë.

- **Furnizim i automjeteve** është realizuar për nevojat e Shërbimit profesional të Fondit sepse e njëjta me paraqitjen e pandemisë ndërsa me propozim nga Qeveria mjetet për këtë qëllim nuk duhet të shpenzohen.

Struktura e të dalave në vijim:

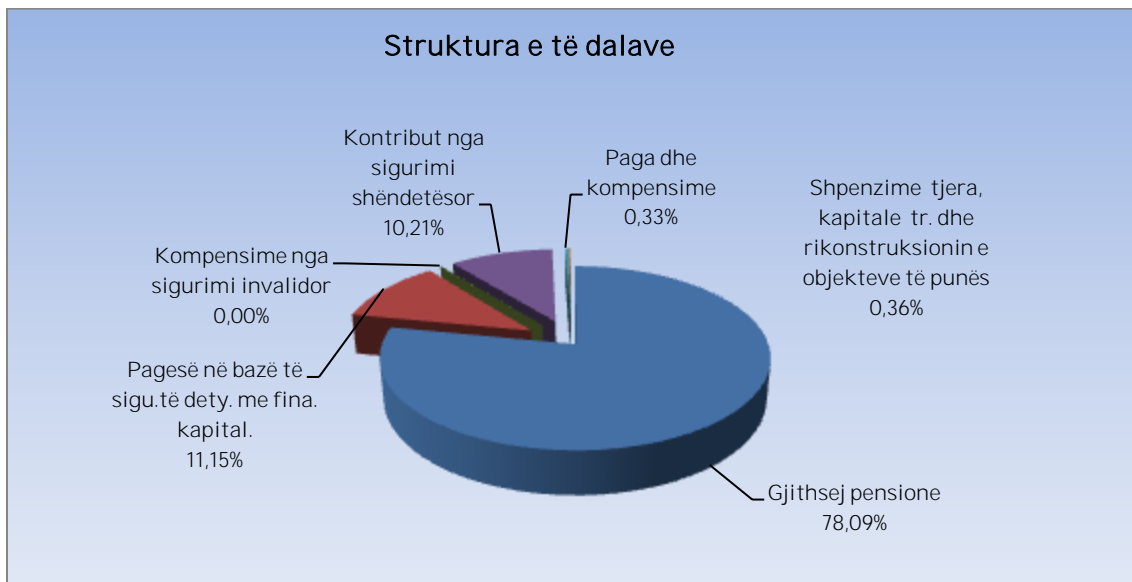

Tabela nr.13: Gjithsej të dalat e Fondit janë paraqitur në tabelën e më poshtme:

Nr. rend.	Lloji i të dalave	Buxhet për vitin 2020	Realizuar I-XII 2019	Realizuar I-XII 2020	Indeks 4:2	Indeks 4:3
0	1	2	3	4	5	6
1	Gjithsej pensione	60.302,00	56.405,77	60.298,35	99,99	106,90
2	Pagesë në bazë të sigurimit të detyrueshëm me financim kapital	9.167,00	8.861,58	8.612,15	93,95	97,19
3	Kompensime nga sigurimi invalidor	4,00	3,66	3,71	92,75	101,37
4	Kontribut për sigurim shëndetësor	7.882,00	7.437,42	7.881,72	100,00	105,97
5	Paga dhe kompensimet	262,20	228,82	257,52	98,22	112,54
6	Të dala tjera, shpenzime kapitale dhe rikonstruim të objekteve afariste	205,47	185,19	159,77	77,76	86,27
	Gjithsej të dala	77.822,67	73.122,44	77.213,22	99,22	105,59

Tabela nr. 14: Lëvizja e të hyrave sipas viteve në milion denarë

Viti	Të ardhura burimore	Agjencia e punësimit	Buxheti	Akclizat	Të hyra tjera	Dividenda	Shitja e aksioneve	Gjithsej
2007	21.914,23	864,98	10.378,52	681,04	151,89	5,88	56,71	34.053,25
2008	25.581,91	773,58	10.181,99	717,4	247,71	21,48	97,63	37.621,70
2009	26.279,53	256,49	14.020,85	744,49	194,11	19,41	74,64	41.589,52
2010	26.137,49	163,9	14.218,12	787,57	112,17	10	40,78	41.470,03
2011	26.890,36	122,19	15.704,97	813,77	122,23	7,22	276,35	43.937,09
2012	27.659,80	84,25	17.503,34	851,03	149,65	3,44	119,12	46.370,63
2013	28.655,98	50,76	21.060,83	870,16	142,69	2,25	287,56	51.070,23
2014	29.876,77	30,87	22.677,71	892,39	290,74	0,66	11,54	53.780,68

2015	32.214,89	21,22	23.860,89	1016,11	125,70	0,09	15,52	57.254,51
2016	33.819,77	14,22	26.599,48	1.120,71	109,79	0,21	20,78	61.684,96
2017	35.606,13	7,77	28.457,04	1.154,21	91,79	3,04	0,00	65.319,96
2018	37.982,50	7,90	29.391,94	1.346,96	102,76	3,55	16,86	68.852,47
2019	41.921,18	5,92	28.098,22	1.378,61	4.472,58	8,48	30,54	75.915,53
2020	46.337,34	4,52	29.852,40	1.334,88	142,81	10,69	0,00	77.682,64

Gjithsej të hyrat në vitin 2020 në raport të vitit 2007 janë rritur për 211,45%, ndërsa mjetet nga Buxheti i Vendit për 287,64%. Të hyrat nga Agjencia për punësim janë zvogëluar në mënyrë drastike nga viti 2009, për shkak të ndryshimit të dispozitave ligjore lidhur me fitimin e të drejtës, si dhe me bazat dhe përqindjen e llogaritjeve për realizim.

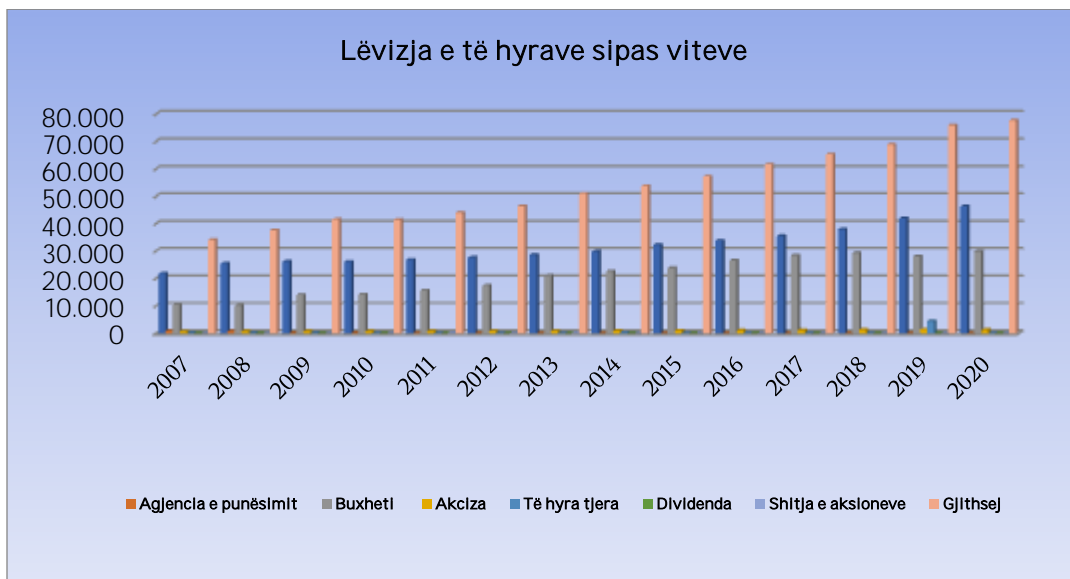

Tabela nr. 15: Lëvizja e të hyrave sipas viteve

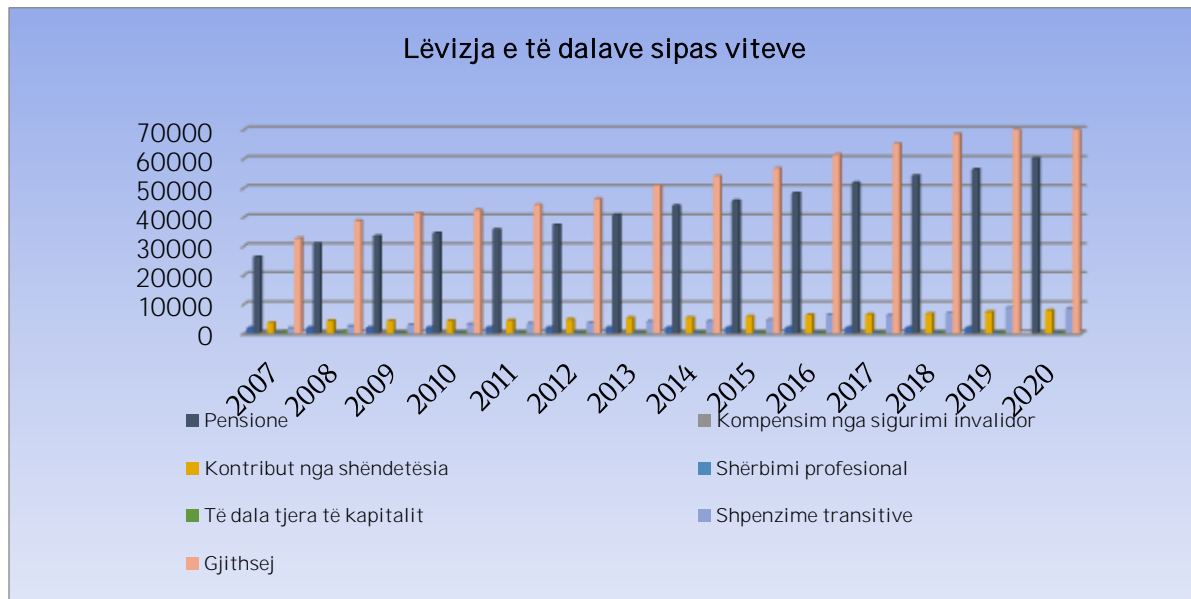
Viti	Pensione	Kompensime nga sigurimi Invalldor	Kontribut nga shëndetësia	Shërbimi profesional	Shpenzime tjera kapitale	Shpenzimet tranzitive	Gjithsej
2007	26.305,27	247,79	3.714,03	240,33	385,13	1.877,00	32.769,55

2008	30.953,74	115,58	4.367,89	256,16	549,24	2.490,53	38.733,14
2009	33.537,64	107,53	4.290,57	264,64	260,39	2.932,20	41.392,97
2010	34.437,32	103,52	4.338,25	251,55	203,89	3.172,93	42.507,46
2011	35.751,31	101,65	4.524,32	273,81	172,07	3.482,61	44.305,77
2012	37.292,59	100,65	4.798,82	257,28	177,93	3.599,49	46.226,76
2013	40.812,95	100,57	5.359,18	247,34	193,43	4.141,29	50.854,76
2014	43.931,60	97,45	5.421,47	241,31	187,3	4.138,32	54.017,45
2015	45.569,34	94,71	5.954,22	248,63	202,47	4.719,99	56.789,36
2016	48.248,22	91,83	6.335,8	249,17	189,49	6.373,96	61.488,47
2017	51.820,97	90,22	6.571,29	241,88	171,45	6.253,13	65.148,94
2018	54.227,72	90,68	6.827,33	232,19	158,47	7.007,81	68.544,20
2019	56.318,10	91,33	7.437,42	228,82	185,19	8.861,58	73.122,44
2020	60.212,53	89,53	7.881,72	257,52	159,77	8.612,15	77.213,22

Në periudhën prej vitit 2007 deri në vitin 2020, gjithashtu janë rritur edhe të dalat si rezultat i rritjes së numrit të përfituesve të pensionit dhe harmonizimit të zbatuar të pensioneve.

Të dalat për pagesën e pensioneve në vitin 2020 arrijnë 60.212,53 milion denarë dhe në krahasim me vitin 2007 janë rritur për 128,90%, të dalat për pagat e të punësuarve janë reduktuar për 7,29%, ndërsa edhe të dalat tjera shënojnë reduktim, përderisa gjithsej të dalat në krahasim me vitin 2007 janë rritur për 135,62%. Nga viti 2006 në mbështetje me Ligjin për sigurimin e detyrueshëm pensional me financim kapital, në Fond filluan të realizohen të dala në bazë të transferimit të mjeteve në fondet pensionale private për kontributin e sigurimit pensional dhe invalidor, për anëtarët të cilët janë përfshirë në fondet pensionale private. Këto të dala janë rritur prej 1.877,00 milion denarë në vitin 2007, në 8.612,15 milion denarë në vitin 2020 apo për 458,83%, për shkak numrit të rritur të anëtarëve dhe pagesës të obligimeve të mbetura nga viti i kaluar.

Në grafikonin në vijim tregohet lëvizja e të dalave sipas viteve:

3. Rezultate financiare

Në vitin 2020, Fondi realizoi gjithsej të hyra në shumë prej 77.682,64 milion denarë, ndërsa gjithsej të dalat arrijnë 77.213,22 milion denarë. Gjithsej të hyrat në krahasim me vitin 2019, 75.915,53 milion denarë janë më të larta për 0,61%, ndërsa të dalat 73.122,44 milion denarë për 5,59% dhe në krahasim me mjetet e planifikuara, të hyrat janë zvogëluar për 0,18%, ndërsa të dalat lëvizin rreth nivelit të mjeteve të planifikuara me Buxhetin e Fondit për vitin 2020 për 0,79%.

Me të hyrat e realizuara nga kontributet dhe mjetet nga Buxheti i Vendit si dhe nga të dalat tjera, Fondi në vitin 2020 rregullisht e realizonte pagesën e pensioneve në periudhën e caktuar, në javën e parë të muajit për muajin paraprak.

4. Aksione dhe pjesë

Fondi i sigurimit pensional dhe invalidor i Maqedonisë së Veriut posedon aksione dhe pjesë në ndërmarrjet që transferohen në mbështetje të nenit 19 të Ligjit për transformimin

e ndërmarrjeve me kapital shoqëror dhe nenit 7 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për transformimin e ndërmarrjeve me kapital shoqëror në shumë prej 15% gjatë transformimit të të njejtave që i takojnë Fondit dhe i njejtë posedon me ato.

Në bazë të nenit 193 paragrafi 2 të Ligji për sigurim pensional dhe invalidor, në kapitalin të cilin e ka arritur Fondi në bazë të transformimit të ndërmarrjeve me kapital shoqëror nënkuptohet kapitali në aksione dhe pjesë në shoqëri aktive, aksionet dhe pjesët e shitura, si dhe aksionet dhe pjesët në shoqëritë në të cilët është hapur procedura e falimentimit, apo procedura e likuidimit, ndërsa e njejtë ende nuk ka përfunduar në atë kapital nuk janë përfshirë aksionet dhe pjesët nga shoqëritë e likuiduara. Me gjendje 31.12.2020 kapitali i aksioneve prej 15 shoqëri aksionare aktive të cilët Fondi i zotëron në mbi atë bazë është 18.657.859 EURO, gjegjësisht 12,46% nga gjithsej kapitali i fituar në bazë LTNKSH (Ligjit për transformimin e ndërmarrjeve me kapital shoqëror). Fondi zotëron dhe pjesë në 22 shoqëri aktive me përgjegjësi të kufizuar me gjithsej vlerë prej 470.964 EURO apo 0.31% nga gjithsej kapitali i fituar në bazë të LTNKSH. Fondi zotëron edhe 53.364.794 EURO në aksione dhe pjesë në 97 shoqëri ku është e hapur procedura për falimentim apo likuidim apo 35,63% gjithsej kapitali i fituar në bazë të LTNKSH. Në periudhën e kaluar përfundimisht me 21.12.2020 Fondi ka shitur aksione dhe pjesë në shumë nominale prej 77.275.608 EURO apo 51,60% nga kapitali i fituar në bazë të LTNKSH.

Gjatë vitit 2020, Fondi zhvilloi një ankand në të cilin Fondit iu ofruan aksione në një kompani aksionare, por në ankandin tre-ditor të bursës nuk kishte interes midis blerësve dhe aksionet e ofruara nuk u shitën, kështu që këtë vit Fondi nuk realizoi të ardhura nga shitja e aksioneve dhe aksioneve.

5. Pagesa e kontributeve të prapambetura

Gjatë vitit 2020, gjithsej kontributet e mbledhura për sigurim pensional dhe invalidor janë 46.360.389.509,00 denarë, nga të cilat 43.959.591.454,00 denarë janë kontribute nga mbledhja e integruar e pagave të realizuara në vitin 2020, 2.310.926.847,00 denarë janë

kontribute për bazë të mbledhjes së integruar për periudhën 01.01.2009 deri më 31.12.2020 , ndërsa 89.871.208,00 denarë janë kontribute deri më 31.12.2008 për të cilat Fondi është i autorizuar të zhvillojë një procedurë të pagesës.

Gjegjësisht, arsyet për vëllimin e vogël të pagesës së kontributeve deri më 31.12.2008, për të cilën Fondi udhëheq procedurë, është në faktin se Fondi përpos procedurës për pagesë të detyrueshme (bllokim i xhirollogarisë) nuk ka mekanizma të tjerë për të paguar kërkesat e saja, të cilën e zotëron Drejtoria e tëArdhurave Publike (konfiskim të pasurisë). Gjithashtu, arsyeja për vëllimin e vogël të pagesës është fakti që shumë obligues likuidohen dhe fshihen nga Regjistri Qendror, shkojnë në falimentim (dhe nuk kanë pronë nga e cila mund të paguajnë kërkesën), nuk kanë xhirollogari ose janë joaktive (sepse i kanë çlajmëruar të punësuarit).

Për këtë arsye në vitet e ardhshme do të zvogëlohet shuma e kontributeve të paguara të cilët janë shkatuar deri 31.12.2008 dhe për të cilat është kompetent Fondi që të udhëheqë procedurë për pagesë.

6. Informimi

Në vitin 2020, Fondi i SPIMVI-së, i kushtoi vëmendje të duhur informimit dhe marrëdhënieve me publikun, në mënyrë që të plotësonte kërkesat e obliguesve, personave të siguruar dhe përfituesve të pensionit për të informuar ata për të gjitha ndryshimet në dispozitat ligjore dhe aktivitetet aktuale të Fondit në fushën e sigurimit pensional dhe invalidor. Informimi i dyanshëm u realizua edhe me të punësuarit e Fondit, me qëllim të bashkëpunimit dhe komunikimit më të mirë të ndërsjellë.

Ueb faqja e Fondit, nëpërmjet rubrikave të shumta është në funksion të drejtëpërdrejtë të të siguruarve, obliguesve, pensionistëve dhe të punësuarve në Fond. Për shkak të ruajtjes së publicitetit në punë, në ueb faqen e Fondit, rregullisht u shpallën artikuj, tekste dhe komente për afirmimin e punës së Shërbimit profesional të Fondit, ndërsa në bashkëpunim të koordinuar uar me shërbimet profesionale në Fondin e SPIMV-

së, si dhe tekste aktuale, lajmërimi, shpallje për dhënie me qira të hapësirës afariste me qira, rang- lista për akomodimin e përfituesve të pensionit në shtëpitë e pensionistëve me të cilat ekonomizon Fondi i SPIMV-së etj.

Në vitin 2020 përmes adresës elektronike për kontakt të Fondit të SPIMV-së (info@piom.com.mk), arritën rreth 4.345 pyetje të cilët kanë të bëjnë me të dhënat për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor, pagesën e pensioneve, dorëzimin e çertifikatave për jetë, ndryshime të të dhënave personale dhe adresat e përfituesve etj.

Nga biblioteka e Fondit të SPIMV-së, e cila është e dedikuar për nevojat e Menaxhmentit dhe të punësuarve në Qendër, filialet dhe ekspoziturat, në vitin 2020 në shfrytëzim jepen libra profesional, ligje, gazeta zyrtare, lektyra, beletristikë, fjalorë, gazeta ditore e të tjera me udhëheqjen e evidencës në letër, përkatësisht kartotekë për dhënie dhe pranim të të njëjtëve. Në fund të vitit, është konstatuar se Fondi numëron 2.125 tituj edhe atë: literaturë profesionale, ligje dhe fjalorë (464) dhe beletristikë (1.661).

Në Fondin e SPIMV-së, në vitin 2020 rregullisht u përkthyen prej gjuhës maqedone në gjuhën shqipe materialet për 15 Seancat e mbajtura të Këshillit drejtues , më pas lajmërimet dhe tekstet për ueb faqen e Fondit, si dhe formular të shumtë lidhur me të drejtat e SPI.

Me qëllim që të mundësohet një publicitet më imadh dhe hapje në punën e Fondit, sipas Ligjit për qasje të lirë në informacionet nga karakteri publik, Fondi ka të emëruar persona zyrtar për ndërjmetësim me informacione të karakterit publik. Aplikuesit e informacioneve nga karakteri publik (persona vendas dhe të huaj, fizik apo juridik), kërkesat e tyre deri te Fondi i dorëzojnë gojarisht, me shkrim, apo në formë elektronike. Në vitin 2020 deri te Fondi janë dorëzuar 33 kërkesa, të cilët në bashkëpunim dhe koordinim me shërbimet profesionale të Fondit janë përgjigjur në formë të karakterizuar nga ana e aplikantëve. Për këta kërkesa, është përgatitur Raport vjetor për zbatimin e të drejtës për qasje të lirë deri te informacionet të karakterit publik në Fond, e cila është pjesë përbërëse

e Raportit vjetor të Agjencionit për mbrojtjen e të drejtës për qasje të lirë të informacioneve nga karakteri publik pranë Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut. Më shpesh u parashtruan edhe pyetje për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor, për harmonizimin e pensioneve, për ndryshimin e dispozitave ligjore, për dokumentacion për realizimin e të drejtave, për pagesë pensione, kompensime në të holla dhe ndihmë solidare, për realizimin e të drejtave nga sigurimi pensional i detyrueshëm me financim kapital, çështje lidhur me mënyrën e dhënies së vërtetimeve të shkollës dhe vërtetimeve për jetë, informacione për pranim në sigurim, sigurim i vazhduar, bujq individual, informacione për realizimin e të drejtës për rekreacion klimaterik në banjë etj.

Për shkak komunikimit më të mirë me qytetarët, në Fond punon edhe Call-qendra, (02/15-215), e cila vazhdimisht është e hapur për publikun. Në vitin 2020 arritën 6.577 thirrje dhe përmes të njëjtave u është përgjigjur pyetjeve të parashtruara nga qytetarët.

Në vitin 2020 Fondi i SPIMV-së kushoi vëmendje të veçantë përparimit të informimit dhe marrëdhënieve me publikun me qëllim të rritjes së transparencës dhe konvergencës së Fondit ndaj publikut më të gjerë.

V. REALIZIMI I TË DREJTAVE DHE ZBATIMI I SIGURIMIT PENSIONAL DHE INVALIDOR

1. Raport për realizimin e të drejtës nga SPI në shkallë të parë

Gjatë vitit 2020 në filialet e Shërbimit profesional të Fondit, u dorëzuan gjithsej 28.003 kërkesa për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor dhe të bartura 1.471 kërkesa nga viti 2019, gjithsej për zgjidhje kishte 29.474 kërkesa.

Nga gjithsej numri i kërkesave për realizimin e të drejtës së pensionit (së bashku me kërkesat e pazgjidhura nga viti 2019), të zgjidhura janë 27.806 kërkesa apo 94,3%, ndërsa më

31 dhjetor të vitit 2020 mbeten për zgjidhje edhe 1.668 kërkesa apo 5,7% nga gjithsej numri për zgjidhje.

Tabela nr.16 Pasqyrë e kërkesave të parashtruara dhe zgjidhura sipas llojit
31.12.2020

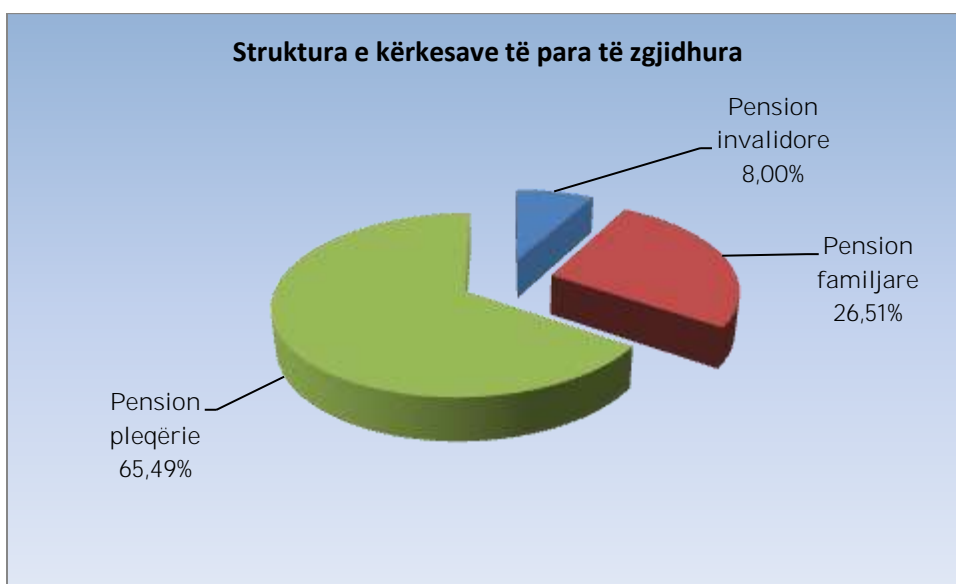
Përshkrimi		Kërkesa të pazgjidhura në fillim të vitit	Kërkesa të pranuar gjatë vitin	Gjithsej për zgjidhje	Kërkesa të zgjidhura			
					Gjithsej të zgjidhura	Pjesëmarrje e kërkesave të zgjidhura në raport me gjithsej kërkesat për zgjidhje	Positive	Negative
Pensione invalidore	Kërkesa të para	117	1.674	1.791	1.735	96,90%	1.426	309
	Të tjera	12	511	523	481	92,00%	407	74
	Gjithsej	129	2.185	2.314	2.216	95,80%	1.833	383
Pensione pleqërie	Kërkesa të para	981	13.676	14.657	13.638	93,00%	12.923	715
	Të tjera	64	1.801	1.865	1.830	98,10%	1.735	95
	Gjithsej	1.045	15.477	16.522	15.468	93,60%	14.658	810
Pensione familjare	Kërkesa të para	270	5.663	5.933	5.605	94,50%	5.448	157
	Të tjera		980	980	979	99,90%	886	93
	Gjithsej	270	6.643	6.913	6.584	95,20%	6.334	250
Kërkesa nga sigurimi invalidor dhe kërkesa të tjera		27	3.698	3.725	3.538	95,00%	2.895	643
Gjithsej		1.471	28.003	29.474	27.806	94,30%	25.720	2.086

Nga numri i përgjithshëm i kërkesave për zgjidhje sipas gjitha bazave për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor, 22.381 kërkesa janë kërkesa të para për realizimin e të drejtës së pensionit, prej të cilëve:

- 14.657 kërkesa të para për realizimin e të drejtës së pensionit të pleqërisë,
- 1.791 kërkesa të para për të drejtën e pensionit invalidor dhe
- 5.933 kërkesa të para për të drejtën e pensionit familjar.

(Tabela nr.16)

Struktura e kërkesave sipas llojit të pensionit për të cilën i dedikohen kërkesat është paraqitur në grafikon:

Nga gjithsej numri i kërkesave të zgjidhura (27.806) në vitin 2020, në mënyrë pozitive janë zgjidhur 25.720 kërkesa apo 92,5%, ndërsa 2.086 kërkesa apo 7,5% janë zgjidhur negativ.

Tabela nr.17: Kohëzgjatja e procedurës për zgjedhjen e kërkesave të dorëzuara sipas llojit, me gjendje më 31 dhjetor të vitit 2020¹

¹ Të dhënat e nënvizuara janë subjekt i revizionit dhe deri në fillim të seancës të Këshillit drejtues duhet që të verifikohen dhe ndryshohen

Nr. rendor	Përshkrim		Kërkesa të zgjidhura		Kohëzgjatja e procedurës			
			Gjithsej	Struktura	Deri 30 ditë	Prej 35-40 ditë	Prej 45-50 ditë	Prej 2-6 muaj
1	Pensione invalidore	Të tjera	481	1,70%	324	69	38	50
		Gjithsej	2.216	8,00%	1.263	255	606	92
2	Pensione pleqërie	Kërkesa të para	13.638	49,00%	11.898	553	1.159	28
		Të tjera	1.830	6,60%	1.435	240	107	48
		Gjithsej	15.468	55,60%	13.333	793	1.266	76
3	Pensione familjare	Kërkesa të para	5.605	20,20%	4.760	271	540	34
		Të tjera	979	3,50%	827	83	56	13
		Gjithsej	6.584	23,70%	5.587	354	596	47
4	Kërkesa nga sigurimi pensional dhe invalidor dhe kërkesa tjera		3.538	12,70%	1.189	48	2.267	34
	Gjithsej		27.806	100,00%	21.372	1.450	4.735	249

Në afat prej 30 ditë janë zgjidhur 21.372 kërkesa apo 76,9%, prej tyre 30 deri 45 ditë janë zgjidhur 1.450 kërkesa apo 5,2%, në afat prej 45 deri 60 ditë janë zgjidhur 4.735 kërkesa apo 17,0%, ndërsa tek 249 rastet apo 0,9% procedura e zgjidhjes ka zgjatur prej 2-6 muaj.

Në fund të vitit 2020 mbetën të pazgjidhura 1.668 kërkesa apo 5,7% nga gjithsej numri për zgjidhje (Tabela nr.19), gjegjësisht 92 kërkesa të pazgjidhura për realizimin e

pensionit invalidor, 76 kërkesa për pension pleqërie, 47 kërkesa për pension familjar dhe 34 kërkesa nga sigurimi invalidor dhe kërkesa tjera.

Tabela nr.18: Struktura e kërkesave të zgjidhura dhe të pazgjidhura në gjithsej numrin e kërkesave për zgjidhje²

Nr. rendor	Përshkrim		Gjithsej për zgjidhje	Kërkesa të zgjidhura			
				Gjithsej të zgjidhura	Struktura e kërkesave të zgjidhura në gjithsej kërkesa në %	Kërkesa të pazgjidhura në 31.12.2020	Struktura e kërkesave të zgjidhura në gjithsej kërkesa në %
1	2		3	4	5	6	7
1	Pensione invalidore	Të tjera	523	481	1,70%	42	0,10%
		Gjithsej	2314	2216	8,00%	98	0,30%
2	Pensione pleqërie	Kërkesa të para	14657	13638	49,00%	1019	3,50%
		Të tjera	1865	1830	6,60%	35	0,10%
		Gjithsej	16522	15468	55,60%	1054	3,60%
3	Pensione familjare	Kërkesa të para	5933	5605	20,20%	328	1,10%
		Të tjera	980	979	3,50%	1	0,00%
		Gjithsej	6913	6584	23,70%	329	1,10%
4	Kërkesa nga sigurimi pensional dhe invalidor dhe kërkesa tjera		3725	3538	12,70%	187	0,60%

² Të dhënat e nënvizuara janë subjekt i revizionit dhe deri në fillim të seancës të Këshillit drejtues duhetqë të verifikohen dhe ndryshohen

Gjithsej	29.474	27.806	100,00%	1.668	5,70%
----------	--------	--------	---------	-------	-------

2. Raport mbi punën e Seksionit për normativë, monitorim dhe zbatimin e dispozitave juridike dhe për të vepruarit sipas parashtresave

Sipas kompetencës së shërbimit profesional e cila punon në zbatimin e dispozitave, dhënien e udhëzimeve Filialeve të Fondit për të vepruarit sipas lëndëve, përgjigjeve ndaj institucioneve dhe palëve, si dhe obligime tjera gjatë vitit 2020, janë kryer aktivitetet e mëposhtme:

1. Deri te Ministria e Punës dhe Politikës Sociale, janë dhënë mendime për ndryshimet dhe plotësimet e propozuara të - Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor, përgatitja e akteve nënligjore,
2. Lidhur me zbatimin e ndryshimeve në ligjet e cituara, janë dorëzuar kërkesa pune në sektorin e IT për zbatimin e draft zgjidhjeve të reja për të vepruar në këto ndryshime, janë dorëzuar kërkesa pune për urdhresat e punës, kodet dhe lidhjet, gjatë plotësimit të P11 fletëparaqitjes.
3. Raport i përgatitur drejtuar Sekretarit të Qeverisë për të vepruar pas parashtresave nga Avokati i Popullit.
4. Janë dhënë mendime /pëlqimet paraprake për 50 lëndë të dorëzuara prej Filialeve, Qendrës dhe Komisionit për vlerësimin e aftësisë së punës për veprime të mëtejshme.
5. Është dhënë kërkesë pune deri te IT për ndërhyrje në aplikim duke përfshirë harmonizimet e reja në përputhje me nenin 37 të LSPI-së.
6. Është vepruar sipas rekomandimeve të dhëna në Raportin Entit shtetëror për revizion dhe u përgatitën procedura të reja.

7. Janë dhënë përgjigje në pyetjet e bëra nga personat e siguruar ose pensionistët në FSPIMV – info, ndërsa i referohen realizimit të të drejtave të tyre nga sigurimi pensional dhe invalidor përmes postës elektronike ose me prani të tyre.

3. Realizimi i të drejtave të SPI sipas marrëveshjeve të BE-së dhe marrëveshjeve ndërkombëtare

Në periudhën prej 01.01.2020 deri 31.12.2020 Fondi i SPIMV-së vazhdoi të kryejë punët rrjedhëse si bartës i sigurimit dhe organ për lidhje, kompetent për realizimin e të drejtave të sigurimit pensional dhe invalidor sipas dispozitave të BE-së dhe marrëveshjeve ndërkombëtare për sigurim social.

Në zbatimin e drejtëpërdrejtë të marrëveshjeve për sigurim social për të cilët kompetentë është Seksioni për zgjidhjen e të drejtave të SPI-së sipas dispozitave të BE-së dhe marrëveshjeve ndërkombëtare pranë Qendrës së Shërbimit profesional për periudhën prej 01.01.2020 deri 31.12.2020 janë kryer punët në vijim:

- nga të siguruarit apo nëpërmjet bartësve të huaj të sigurimit në periudhën prej janarit deri në dhjetor të vitit 2020 janë pranuar 1.847 kërkesa (kërkesë për ripërtëritjen e procedurës, aktvendime ndërprerëse për pension familjarë dhe aktvendime ndërprerëse për shumën më të ulët të pensionit dhe kërkesa për vërtetimin e stazhit) përkatësisht 725 kërkesa më pak në raport të vitit të kaluar apo 28,2% më pak. Pranë këtyre nga viti 2020, mbetën të pazgjidhura edhe 562 kërkesa prej vitit 2019 apo gjithsej 2409 lëndë, apo 16,4% më pak.

- nga gjithsej numri 2.409 së bashku me kërkesat e pazgjidhura nga viti i kaluar janë zgjidhur dhe kontrolluar 1.817 kërkesa për pension, për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor në bazë të punës së siguruarve jashtë vendit, përkatësisht 21,7% më pak nga viti 2019.

Ngelin për punë edhe 592 kërkesa që të përpunohen nga viti 2020, gjatë vitit 2021.

- pas kërkesave të parashtruara për realizimin e të drejtës së pensionit është udhëhequr **korrespondencë me palët** dhe njësitë rajonale dhe bartësit e huaj, me qëllim të rikompletimit të kërkesave dhe realizimit më të shpejtë të të drejtave apo 2.542 korrespondenca,

- është inicuar procedurë sipas 586 kërkesave për përcaktimin e stazhit pensional të mbushur jashtë vendit për të siguruar të cilët nuk realizojnë të drejtën e pensionit dhe reciprokisht për nevojat e bartësve të huaj nevojave tona,

- në Komisionin invalidor të shkallës së parë për vlerësimin e aftësisë për punë janë dhënë 119 lëndë,

- në periudhën raportuese ka arritur një numër i madh i parashtresave dhe për të cilat është përgjigjur.

Numër rendor	Përshkrim	Viti 2019	Viti 2020	Indeks 2020/2019
1	Kërkesa të transferuara	310	562	
2	Kërkesa të pranuar	2572	1847	71,8
3	Gjithsej kërkesa	2882	2409	83,6
4	Kërkesa të zgjidhura	2320	1817	78,3
5	Kërkesa të pazgjidhura	562	592	

4. Puna e Seksionit për vlerësimin e aftësisë për punë

Në procedurën e realizimit të të drejtave nga sigurimi pensional dhe invalidor rëndësi të madhe ka vlerësimi i aftësisë për punë të të siguarit, sepse, nëse ekziston invaliditet apo dëmtim trupor realizohen edhe të drejtat materiale afatgjate nga sigurimi pensional dhe invalidor.

Ndryshimet e përhershme në gjendjen shëndetësore nga lëndimi në punë, jashtë pune apo sëmundje profesionale, të cilat nuk mund të menjanohen me shërim apo me masa të rehabilitimit mjekësor dhe ka pasuar ulje apo humbje të aftësisë së punës për të kryer detyrat në vendin e punës ku punonjësi ka qenë i sistemuar, konsiderohen për invaliditet.

Me hyrjen e Ligjit të ri në fuqi për sigurim pensional dhe invalidor prej 01.08.2012, përveç përcaktimit të invaliditetit sipas kategorive dhe të shprehur në përqindje, përcaktohet edhe invaliditet nëse aftësia e punës e të siguarit është zvogëluar për 50% dhe i njëjti mund të punojë me orar të shkurtër të punës, ose të sistemohet në detyra përkatëse të punës në përputhje me rregulloret të cilat zbatohen nga marrëdhëniet e punës dhe Marrëveshjes kolektive.

Invaliditetin si bazë për realizimin e së drejtës së sigurimit pensional dhe invalidor, e përcakton Komisioni për vlerësimin e aftësisë së punës pranë Fondit, pas një kontrolli të kryer në dokumentacionin mjekësor dhe të punës dhe një kontroll të kryer të të siguarit.

Punët për të cilat vlerësohet aftësia e punës e të siguarit, i përfshijnë punët e aftësisë së tij trupore dhe psiqike, ndërsa konsiderohen se, u përgjigjen punëve të tij të deritanishme, përderisa vlerësimi i aftësisë së punës së bujkut individual përfshin punën në bazë të sigurimit të detyrueshëm, në mbështetje të këtij Ligji.

Në vitin 2020, Komisioni për vlerësimin e aftësisë për punë punonte në 2 përbërje me nga 2 anëtarë mjekë specialistë dhe 1 mjek specialist udhëheqës, me çka rregullisht dhe

në kohë janë kryer obligimet dhe është sjellur Konstatim, vlerësim dhe mendim edhe në lëndët tek të cilat zbatohet Marrëveshja bilaterale për sigurim social.

Në vitin 2020, në arkivin e Komisionit të shkallës së parë për vlerësimin e aftësisë së punës janë pranuar dhe verifikuar 3.090 lëndë, përderisa në vitin 2019 janë pranuar 4.564 lëndë, apo 1.474 lëndë më pak, apo 32,3% dhe të njëjtat lëndë janë kompletuar.

Pasqyrë e detyjuar e lëndëve të përpunuara në vitin 2020:

8. Lëndë të regjistruara	3.090
9. Lëndë të zgjidhura me konstatim të sjellë	2.311
10. Procedurë e ndërprerë për shkak të vdekjes	21
11. Procedurë e ndërprerë sipas nenit 14	123
12. Të kthyera në NJR pas procedurës për realizim	0
13. Të drejta nga SPI prej 18.04.2012 nën nr.02-2164/1	170
14. Nuk janë paraqitur në kontroll të menjëhershme	60

Nevojitet të nënvizohet se, nga muaji tetor i vitit 2019 në mbështetje të Ligjit të SPIMV-së Komisioni për VAP filloi me zgjidhjen e të drejtës së ndihmës minimale të garantuar dhe në periudhën prej muajit janar deri në muajin mars të vitit 2020 janë zgjidhur 49 lëndë prej të cilave;

27 lëndë të zgjidhura – Ka të humbur aftësinë për punë dhe

22 lëndë të zgjidhura – Nuk ka të humbur aftësinë për punë.

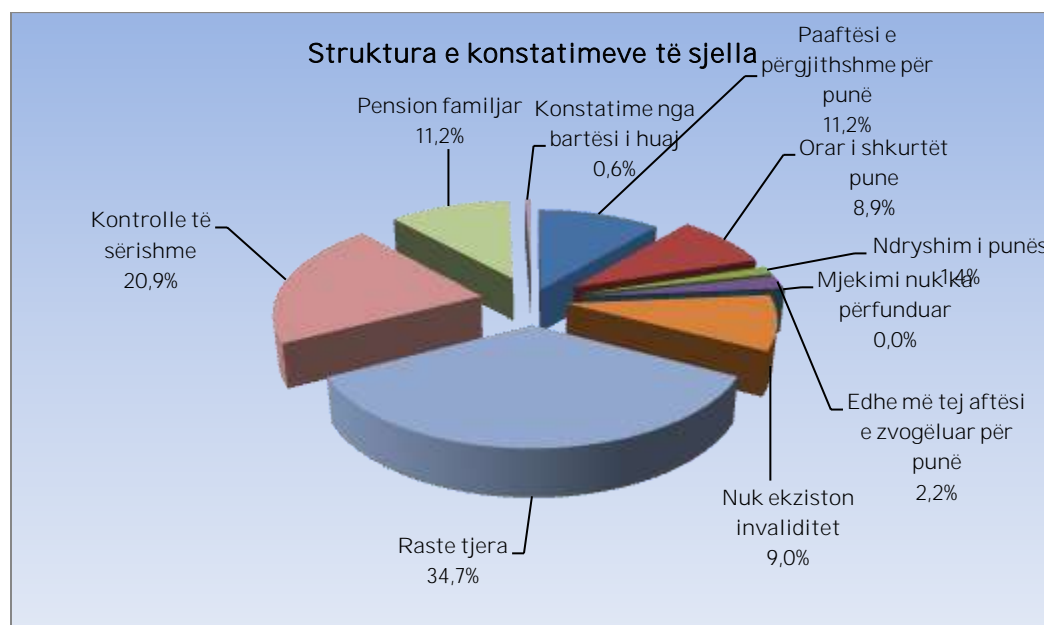
Struktura dhe lloji i kërkesave të ekspertuara në vitin 2020:

Tabela nr.19: Kërkesat e zgjidhura për vlerësimin e aftësisë për punë sipas llojeve në vitin 2020 dhe 2019 janë dhënë në tabelën vijuese:

Nr.R	Lloji i rasteve	Viti 2020	Viti 2019	Indeksi
------	-----------------	-----------	-----------	---------

		numri	struktura	numri	struktura	2020/2019
1	Paaftësi e përgjithshme për punë	593	30,9	907	30,5	65,4
2	Orar i shkurtuar i punës	473	24,7	436	14,7	108,5
3	Ndryshimi i punës	72	3,8	142	4,8	108,4
4	Edhe më tej aftësi e zvogëluar për punë	116	6,0	144	4,9	50,7
5	Mjekimi nuk ka përfunduar	0	0	0	0	0,0
6	Nuk ekziston invaliditet	479	25,0	1052	35,3	45,5
7	Raste të tjera	0	0,0	0	0	0
8	Kontrolle të sërishme	96	5,0	148	5,0	64,9
9	Pension familjar	58	3,0	107	3,6	54,2
10	Konstatime për bartësit e huaj	31	1,6	37	1,2	83,8
	GJITHSEJ I	1.918	100,0	2973	100	64,5
1	Mbrojtje shëndetësore	0	0	0	0	0,0
2	Dëmtim trupor	393	100,0	455	93,2	86,4
3	Kontrolli mjekësor	0	0	33	6,8	0
	GJITHSEJ II	393	100	488	100	80,5
	GJITHSEJ (I+II)	2.311	100	3.461	100	66,8

Struktura e kërkesave të ekspertuara mund të shihet në grafikonin e mëposhtëm:

Nga të dhënat në tabelë për kërkesat e zgjidhura nga ana e Komisionit për vlerësimin e aftësisë për punë në vitin 2020, është e qartë se, puna zhvillohej në kohë të duhur, ndërsa lëndët në një afat më të shkurtër kohor janë zgjidhur me 74,8% kërkesa të zgjidhura në raport të gjithsej kërkesave të parashtruara, gjegjësisht kërkesave të kompletuara.

Tabela nr. 20. Numri i konstatimeve të sjella për vlerësimin e aftësisë për punë sipas viteve paraqitet në vazhdim:

Viti	Vlerësimi i aftësisë për punë	Dëmtim trupor	Kërkesa të tjera	Gjithsej
2007	7.397	345	963	8.705

2008	6.605	297	1.689	8.591
2009	6.221	358	1.069	7.648
2010	4.479	254	1.110	5.843
2011	3.225	201	561	3.987
2012	5.131	401	959	6.491
2013	4.678	415	833	5.926
2014	3.776	373	911	5.060
2015	3.605	340	878	4.823
2016	3.601	324	660	4.585
2017	3.368	275	488	4.131
2018	3410	328	379	4.117
2019	2.973	455	33	3.461
2020	1.917	393	49	2.359

Sipas të dhënave në tabelë del se, në vitin 2020 ka reduktim të konstatimeve të sjella për vlerësimin e aftësisë për punë në raport të vitit paraprak.

Revizion për të gjitha konstatimet e Komisionit për vlerësimin e aftësisë për punë me të cilat është përcaktuar invaliditet, gjegjësisht paaftësi për punë si dhe në bazë të zgjidhjes së rastësishme dhe revizion në konstatimet negative, kryen Komisioni për revizion të konstatimit, vlerësimit dhe mendimit për përcaktimin e invaliditetit, gjegjësisht paaftësisë për punë i themeluar nga ministri i punës dhe politikës sociale.

Në vitin 2020, Komisioni për vlerësimin e aftësisë për punë i ka dorëzuar Komisionit për revizion pranë Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale ka dorëzuar gjithsej 792 konstatime (641 pozitive dhe 151 negative).

Prej 641 konstatimeve të dorëzuara pozitive, Komisioni për revizion përcaktoi 615 apo 95,9% nga gjithsej numri i konstatimeve, ndërsa nuk ka përcaktuar 26 konstatime apo 4,1%.

Gjithashtu, prej 151 konstatimeve të dorëzuara negative në Komisionin për revizion pranë Ministrisë së punës dhe politikës sociale, Komisioni përcaktoi 124 konstatime apo 82,1%, ndërsa nuk ka përcaktuar 27 konstatime apo 17,9%.

Gjithsej numri i konstatimeve të parashtruara nga VAP deri te MPPS janë regjistruar të gjitha konstatimet e sjella nga procedura e shkallës së parë.

Gjendja e lartëcekur ka të bëjë me zbatimin e rreptë të rregulloreve për punën e Komisionit të revizionit pranë MPPS i cili ka vepruar dhe zbatuar në mënyrë rigoroze dispozitën për të kontrolluar lëndët me konstatim të sjellur negativ sipas zgjedhjes së rastësishme dhe jo sikurse në periudhën e kaluar kur kërkoheshin të gjitha lëndët për revizion.

5. Evidentimi amë

Shërbimi profesional i Fondit gjatë vitit 2020, i zbatonte detyrat rrjedhëse të punës në seksion, edhe atë, dhënien e mendimeve në raport të fushës nga evidentimi amë të Filialeve/Ekspoziturave, palëve dhe institucioneve tjera, dorëzimin e Pasqyrave me të dhënat e regjistruara nga evidentimi amë deri tek obliguesit që kanë të bëjnë me stazhin e sigurimit si dhe bashkëpunimin me MAPAS që ka të bëjnë me të siguruarit në PPF.

Evidentimi amë në periudhën e kaluar zbatoi aktivitetet e mëposhtme:

- Dhënien e mendimit për veprim sipas lëndëve të dorëzuara nga ana e Filialeve/Ekspoziturave, për çështje nga fusha e evidentimit amë.

- Përgjigje ndaj pyetjeve dhe përgjigje me shkrim të dorëzuara nga të siguruarit, obliguesit dhe institucionet të cilat kanë të bëjnë me dispozitat lidhur me evidentimin amë.
- Përgatitjen dhe dhënien e lajmërimeve deri tek Filialet/Ekspoziturat për çështjet që janë nga fusha e evidentimit amë si dhe udhëzimet për punë në mbështetje të ndryshimeve të Ligjit të sigurimit pensional dhe invalidor si dhe Rregulloren mbi mënyrën për udhëheqjen e evidentimit amë në Fond.
- Dhënien e përgjigjeve të të siguruarve për të cilët stazhi i sigurimit llogaritet me kohëzgjatje të shtuar.
- Dhënie të mendimit për Filialet/Ekspoziturat për pyetjet lidhur me stazhin e sigurimit i cili konsiderohet me kohëzgjatje të shtuar.
- Pjesëmarrje në Projektin për administrimin e sigurimit social SIAN për evaulimin e portfolios për revizion të stahit të sigurimit i cili llogaritet me kohëzgjatje të shtuar.
- Bashkëpunimi i Fondit me udhëheqësit e Filialeve/Ekspoziturave, institucionet në raport të anëtarësimit në shtyllën pensionale private dhe përgjigje ndaj kërkesave për anëtarët në fondet pensionale private.
- Përgatitje të propozim ndryshimeve dhe plotësimeve të ligjit të sigurimit pensional dhe invalidor.
- Përgjigje ndaj pyetjeve , dhëne të me4ndimeve në mbështetje të Ligjit për mbrojtjen e të dhënave personale dhe ligjit për informacioneve nga karakteri publik.
- Veprim sipas kërkesave për monitorimin dhe sigurimin e korrespondencave nga origjinali i fletëparaqitjeve të mikrofilmuara.
- Bashkëpunim me Regjistrin qendror në raport të dërgimit të e-mail adresave për obliguesit si dhe kërkesës për dorëzimin e obliguesve të likuiduar ose në falimentim
- Përgatitje të kërkesave afariste deri tek IT Sektori për kërkesat nga ana e institucioneve tjera
- Përgatitje të kërkesës deri tek IT Sektori për përgatitjen e Pasqyrave me të dhënat e punonjësve tek obliguesit.

Në raport të regjistrimit interaktiv të të dhënave për stazhin e sigurimit dhe pagat (M/4), në sistemin e përpunimit automatik të të dhënave, është evidentuar se, gjatë vitit 2020 në evidencën elektronike të Fondit janë regjistruar 69.203 fletëparaqitje.

Në raport të të dhënave të gjeneruara gjatë vitit 2020 janë gjeneruar 229.171 fletëparaqitje.

Gjithsej M/4 fletëparaqitje të regjistruara dhe gjeneruara për vitin 2020 janë 298.374 fletëparaqitje.

Sikurse në raportet e mëparshme ashtu edhe tani Fondi ballafaqohet me një problem të M4 fletëparaqitjeve jo të grumbulluara për vitet e kaluara. Problemet janë rezultat i asaj se, një numër më i madh i subjekteve afariste nuk ekzistojnë më dhe nuk shoqërohen ndaj obligimit ligjor që dokumentacionin t'ja dorëzojnë Arkivit të RMV-së.

Në raport të periudhave pas vitit 2006, tek një numër i punëdhënësve nuk ekziston qasje serioze dhe vetëdije mbi rëndësinë e të dhënave mujore të paraqitura, për shkak të së cilës paraqiten probleme në të dhënat vjetore, korrigjimet e të cilës duhet t'i zbatojë punëdhënësi.

Këta probleme reflektohen në Fond, sepse nuk mund të gjenerohen të dhëna të sakta dhe në këtë drejtim në kontinuitet, Filialeve dhe Ekspoziturave u jepen udhëzime dhe sqarime në pjesën e dorëzimit të të dhënave të sakta nga obliguesit.

Funksionet e Fondit për nevojat e shtyllës së dytë

Gjatë vitit 2020, Seksioni për zbatimin e kompetencave të shtyllës së dytë në Qendrën e Shërbimit profesional të Fondit të sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut i zbatonte detyrat që dalin nga puna rrjedhëse e seksionit dhe sistematizimin e vendeve të punës dhe nga detyrat që kanë të bëjnë me zbatimin e

proceseve lidhur me shtyllën e dytë të sistemit pensional.]Në periudhën raportuese, në vaçanti shquhen aktivitetet në vijim:

- Kërkesa afariste dhe koordinim me Sektorin e Informatikës për zbatimin e ndryshimeve dhe plotësimeve në aplikacionet që kanë të bëjnë me të siguruarit anëtarë në shtyllën e dytë.
- Përgatitja e lajmërimeve për filialet dhe ekspoziturat për çështjet lidhur me anëtarësimin në shtyllën e dytë pensionale.
- Përgatitja dhe mirëmbajtja e trajnimeve për punonjësit për ndryshimet dhe plotësimet e ligjit që kanë të bëjnë me anëtarësimin në shtyllën e dytë pensionale.
- Pjesëmarrja dhe monitorimi i vërtetimit të fletëparaqitjeve M1/2 me qëllim që të sigurohet zbatim i papenguar i procedurës për regjistrimin e anëtarëve në shtyllën e dytë pensional
- Sigurimi i të dhënave të sakta dhe kopletuese për të siguruarit anëtarë në shtyllën e dytë,
- Bashkëpunim me Agjencinë për supervizion MAPAS dhe Ministrinë e punës dhe politikës sociale për zgjidhjen e çështjeve lidhur me anëtarësimin në shtyllën e dytë.

Gjatë vitit 2020 Fondi i SPIMV-së vazhdoi të paguajë kompensimin për funksionet të cilat i kryen për nevojat e sigurimit të detyrueshëm pensional me financim kapital. Kompensimi paraqet kompensim mujor në barrë të shoqatave të pensionistëve në lartësi prej 0,1% nga cdo kontribut i paguar për muajin paraprak në fondet pensionale me të cilat menaxhojnë shoqatat.

6. Pagesa e pensioneve

Një nga funksionet kryesore të Fondit në zbatimin e sigurimit pensional dhe invalidor është pagesa e përfitimeve pensionale të përfituesve të pensionit. Në vitin 2020

në javën e parë të muajit është bërë pagesa e pensioneve për muajin paraprak, ndërsa përpunimi i pensioneve është bërë në bashkëpunim me Sektorin e Informatikës.

- Janë përgatitur dhe paguar pagesa të rregullta mujore të pensioneve për përfituesit e pensioneve nga sigurimi i punës, pensionet ushtarake, pensionet minimale bujqësore si dhe pagesa në ish republikat Jugosllave dhe transfere.
- Janë përgatitur dhe paguar pagesa të jashtëzakonshme për përfituesit e ndjerë të pensionit në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe vendet e huaja.
- Përpunimi, printimi, kontrollimi dhe hapja e dosjeve financiare për aktvendime të reja që janë sjell për përfituesit e pensionit të cilët për herë të parë kanë fituar të drejtën e pensionit.
- Përpunimi, printimi, kontrollimi i aktvendimeve të sjella nga ana e filialeve të Fondit për ripërtëritjen e procedurës, aktvendime ndërprerëse etj.
- Të vepruarit sipas aktvendimeve, përlllogaritja dhe kontrolli i të njëjtave.
- Pranimi, evidentimi, skanimi dhe të vepruarit sipas kërkesave për informacion, njoftime dhe urdhëresa për ekzekutim, të dorëzuara nga përmbaruesit.
- Certifikata për jetë të pranuar dhe përpunuara në muajin mars dhe nëntor të vitit 2020 për përfituesit e pensionit të cilëve pagesa u bëhet në ish republikat Jugosllave, transferim edhe për përfituesit e pensionit në Republikën e Maqedonisë së Veriut për të cilët pagesa bëhet nëpërmjet një personi të autorizuar, përfitues të pensionit në bazë të paaftësisë për punë dhe jetë të pavarur si dhe kategori tjera të përfituesve të pensionit.
- Përjashtim nga pagesa për përfituesit e pensionit të cilët me kërkesë të Fondit në afatin e përcaktuar nuk kanë dorëzuar vërtetim për jetë në muajin maj dhe dhjetor të vitit 2020.
- Parashtrim i njoftimit mbi ndërprerjen e të drejtës së pagesës për përfituesit e pensionit të cilët edhe pas dorëzimit të dytë nuk kanë dërguar Certifikatë për jetë.

- Pranimi, skanimi dhe përpunimi i formularit për kërkesat e dëmtuara në mbështetje të marrëveshjeve me ish Republikat Jugosllave.
- Shkëmbimi elektronik i përfituesve të ndjerë të pensionit të cilët kanë jetuar në ish Republikat Jugosllave, pasivizim, kërkesë e më tepër përfitimeve pensionale të paguara nga banka.
- Pranimi, skanimi dhe evidentimi i vërtetimeve shkollore gjatë muajit tetor, nëntor dhe dhjetor të vitit 2020 për përfituesit të cilët shfrytëzojnë të drejtën e pensionit në bazë të shkollimit.
- Llogaritja, përgatitja dhe dorëzimi i përllogarive për pagesat e bëra në Seksionin për punë juridike.
- Kontrolli i rritur i aktvendimeve të reja që mbërrijnë çdo ditë në seksion, me çka, në rastet ku janë përcaktuar mangësi, aktvendimet janë kthyer në filialet e Fondit për korrigjim.

7. Puna pronësoro juridike

Seksioni për punë juridike është në përbërje të Sektorit për resurse njerëzore, juridike dhe punë të përgjithshme. Kompetenca e Seksionit është të udhëheqë procedura për kompensim të dëmit të shkaktuar Fondit, përgatitjën e padi, mjeteve juridike të rregullta dhe të jashtëzakonshme dhe parashtrësit e tjera në procedurat para gjykatave kompetente; e përfaqëson Fondin në procedurat para gjykatave kompetente dhe organeve tjera kompetente; merr pjesë në punën e ekipeve profesionale gjatë përgatitjes së akteve normative, metodologjitë, udhëzime, procedura dhe instruksione kur bëhet fjalë për fushëveprimin e punës të cilën e kryen ky Seksion.

Në Seksionin për punë juridike për vitin 2020 janë evidentuar gjithsej 122 lëndë, me çka kërkesat e Fondit në bazë të dëmeve janë në shumë totale prej 9.530.627,00 denarë prej të cilave janë kryer (përshtatur) 64 lëndë dhe janë paguar gjithsej 3.787.966,00 denarë.

Nga gjithsej 122 lëndë në vitin 2020 në bazë të pagesës së pabazë të pensionit të përkohshëm invalidor janë evidentuar 8 lëndë me gjithsej kërkesa në shumë prej 870.215,00 denarë prej të cilave janë paguar 189.351,00 denarë.

Në bazë të pagesës së pabazë të pensionit familjar janë evidentuar 83 lëndë me gjithsej kërkesa në shumë prej 3.410.593,00 denarë prej të cilave janë paguar 1.077,902,00 denarë.

Janë evidentuar 20 lëndë në bazë të **pagesës së pabazë të pensionit të pleqërisë për shkak të punësimit të përfituesit të pensionit**, me gjithsej kërkesë në shumë prej 4.018.093,00 denarë prej të cilave janë paguar 2.165.963,00 denarë.

Në bazë të **pagesës së pabazë të shumës më të ulët të pensionit** janë evidentuar 4 lëndë me gjithsej kërkesë në shumë prej 443,309,00 denarë prej të cilave janë paguar 288.125,00 denarë.

Në bazë të **pagesës së përfituesit të ndjerë të pensionit** janë evidentuar 5 lëndë me gjithsej kërkesë në shumë prej 313.652,00 denarë prej të cilave janë paguar 3.052,00 denarë.

Është evidentuar 1 lëndë në bazë të **aktvendimit** me të cilin asgjësohet periudha prej kur përfituesi arrin të drejtën e pensionit të pleqërisë ku kërkesa është në shumë prej 279.187,00 denarë, ndërsa të pa paguara janë 63.573,00 denarë.

Është evidentuar 1 lëndë **ku ndryshohet shuma e pensionit**, me çka kërkesa e Fondit është në shumë prej 195.578,00 denarë.

Në vitin 2020 janë parashtruar 23 padi në baza të ndryshme për pagesën e kërkesës në shumë prej 3.830.116,00 denarë.

Gjatë vitit 2020, nga gjykatat kompetente në Republikën e Maqedonisë së Veriut janë sjellur 25 aktgjykime prej të cilave 2 aktgjykime janë sjellur për lëndët për të cilat

Fondi është pala e paditur me çka kërkesat e paditura kundër Fondit me aktgjykimet janë rrefuzuar si të pabaza.

Nga këto 25 aktgjykime në favor të Fondit janë sjellur 20 aktgjykime për pagesën e kërkesës në emër borxh kryesor në gjithsej shumë prej 2.501.655,00 denarë; me 5 aktgjykime për gjithsej kërkesë në shumë prej 1.555.450,00 denarë është rrefuzuar kërkesa e paditur e Fondit si e pabazë.

Seksioni për punë juridike vepron edhe sipas lëndëve nga vitet paraprake të cilat ende nuk kanë përfunduar, gjegjësisht paguar.

Nr.R..	baza	Numri i lëndëve	kërkesa	Të paguara
1	Pagesë e pabazë e pensionit të përkohshëm invalidor	8	870.215,00	189.351,00
2	Pagesë e pabazë e pensionit familjar	83	3.410.593,00	1.077.902,00
3	Pagëse e pabazë e pensionit të pleqërisë për shkak të punësimit të përfituesit të pensionit	20	4.018.093,00	2.165.963,00
4	Pagesë e pabazë e shumës më të ulët të pensionit	4	443.309,00	288.125,00
5	Pagesë e përfituesit të ndjerë të pensionit	5	313.652,00	3.052,00
6	Asgjësohet periudha prej kur i siguruari arrinë të drejtën e pensionit të pleqërisë	1	279.187,00	63.573,00
7	Ndryshon shuma e pensionit	1	195.578,00	
	GJITHSEJ	122	9.530.627,00	3.787.966,00

Është karakteristike lënda e cila në Seksionin për punë juridike është verifikuar nën Sht.nr. 401/07 për personin Ollgica Romeva nga Shkupi, në bazë të stazhit fiktiv për kërkesën në shumë prej 645.138,00 denarë. E paditura i ka humbur të gjitha kontestet gjyqësore në Republikën e Maqedonisë së Veriut edhe atë: me Aktgjykimin P-3341/08 prej 29.05.12 në Gjykatën themelore Shkup II është miratuar kërkesa e paditur e Fondit; me Aktgjykim GM. Nr.2462/13 prej 14.11.13 në Gjykatën e apelit Shkup ankesa e të paditurës Ollgica Romeva rrefuzohet si e pabazë, dhe Aktgjykimi Rev.nr.240/2014 prej 28.01.15 në Gjykatën supreme me të cilën revizioni e të paditurës rrefuzohet si e pabazë. Ollgica Romeva ka paraqitur padi kundër Republikës së Maqedonisë së Veriut para Gjykatës evropiane për të drejtata e njeriut në Strazburg, e cila me Aktgjykim A.nr.32141/10 prej 12.12.2019 (u bë e plotfuqishme më 12.03.2020), aktgjykime në dobi të Ollgica Romeva. Me aktgjykimin e GJEDNJ i gjykohet në emër kompensim të dëmit një shumë prej 6.000 euro që duhet të paguhet nga Buxheti i RMV-së në afatet e parapara në aktgjykim, përderisa Fondi i SPIMV-së është i detyruar që të emëruarës t'i kryejë kthim të 311.033,00 denarë të paguara nga pensioni i saj në bazë të Urdhëresës për ekzekutim I.nr.109/14 prej 14.02.2014, përderisa në emër interes i është paguar një shumë prej 106.034,00 denarë.

8. Organet e menaxhimit të Fondit

1. Këshilli drejtues

Këshilli drejtues i Fondit të SPIMV-së si organ më i lartë i menaxhimit, edhe në vitin 2020 aktivitetin e tij e kahëzoi për sigurimin e mjeteve për zbatimin e sigurimit pensional dhe invalidor dhe ruajtjen e sigurisë materiale dhe sociale të përfituesve të pensionit si dhe në interes dhe përmirësim të politikës pensionale në vendin tonë.

Këshilli drejtues i Fondit është i përbërë nga shtatë anëtarë të emëruar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë në afat prej katër viteve. Nga numri i përgjithshëm i anëtarëve, pesë anëtarë, gjegjësisht nga një përfaqësues emërohen në propozim të: Ministrisë së

Punës dhe Politikës Sociale, Ministrisë së Financave, Sindikatës reprezentative anëtar i Këshillit ekonomik social, Shoqatës reprezentative të punëdhënësve anëtar i Këshillit ekonomik social dhe Lidhjes së shoqatave të pensionistëve të Maqedonisë së Veriut. Këshilli drejtues i Fondit nga radhët e tij zgjedh kryetar dhe nënkryetar me kohëzgjatje prej një viti dhe për punën e tij, së paku një herë në vit i dorëzon raport Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Këshilli drejtues i Fondit në punën e tij sjell Program dhe plan për punë, përcakton propozim - kërkesë buxhetore deri tek Ministria e financave, miraton Llogarinë përfundimtare të Fondit, kujdeset për pagesën e rregullt të kontributeve për sigurim pensional dhe invalidor, vendos për shfrytëzimin e mjeteve të Fondit, për shitjen e pronës në pronësi të Fondit, për shitjen e aksioneve dhe pjesëve nga gjithsej kapitali i arritur në bazë të transformimit të ndërmarrjeve me kapital shoqëror, kujdeset dhe rregullisht ndjek pagesën e ndihmës së pas vdekjes të përfituesve të pensionit dhe të mjeteve të ndara nga pensionet për anëtarësim si dhe i shqyrton çështjet, raportet, informacionet dhe materialet e tjera në lidhje me gjendjen dhe problemet nga sigurimi pensional dhe invalidor dhe punë të tjera në kompetencë të Fondit.

Këshilli drejtues i Fondit të SPIMV-së, në vitin 2020 punën e tij e realizoi në mbështetje të dispozitave statutare dhe Programit dhe planit për punën e Këshillit drejtues për vitin 2020, me çka mbajti 15 seanca, në të cilat u shqyrtuan, diskutuan gjithsej 63 materiale. Janë sjellur 39 vendime, Programi dhe plani për punën e KD –së së Fondit të SPIMV-së dhe Plani vjetor për punën e Fondit të SPIMV-së, u miratuan 14 informacione dhe 2 raporte, ndërsa u sollën edhe Buxheti i Fondit të SPIMV-së për vitin 2021 dhe Plani strategjik i Fondit të SPIMV-së për periudhën prej vitit 2021 – 2023.

Mund të konkludohet se, Këshilli drejtues i Fondit të SPIMV-së në vitin 2020 punoi përkushtimisht, në mënyrë serioze dhe me një besim të përgjithshëm në drejtim të zgjidhjes së përgjegjësme dhe kualitative të më shumë çështjeve aktuale në fushën e punës dhe angazhimit të tij të përditshëm, me çka janë arritur rezultate të rëndësishme

dhe afirmuese në këtë plan.

2. Drejtori

Drejtori i Fondit udhëheq me Fondin dhe e përfaqëson atë para personave të tretë. Në kuadër të autorizimeve të tij në vitin 2020, drejtori me sukses e ka udhëhequr punën e Fondit, gjë e cila kontribuoi në realizimin e rezultateve pozitive në të gjitha segmentet e zbatimit të sigurimit pensional dhe invalidor. Drejtori ka propozuar Programin dhe planin e punës së Këshillit drejtues për vitin 2020 dhe solli Programin për punën e Fondit. Angazhimi i tij kontribuoi në realizimin e plotë të Programit për punë, i cili rezulton me suksese në interes të shfrytëzuesve të punës tonë. Ai gjithashtu, ka ndërmarrë më shumë masa për pagesën e kontributit të pa paguar përfundimisht me vitin 2008, për rritjen e pagesës së kontributeve të sigurimit pensional dhe invalidor, pastaj për kërkimin e pëlqimit për punësime në vendet e lira të punës, për përmirësimin e kushteve të punës financiare si dhe trajtimin e një sërë çështjeve mbi kryerjen e veprimtarisë së Fondit të lidhura me rregullativën ekzistuese ligjore dhe nevojën për ndryshimin e tyre.

Si organ ekzekutiv i Fondit, drejtori i propozon Këshillit drejtues, raporte, analiza, vendime dhe materiale tjera nga sigurimi pensional dhe invalidor, ndërsa njëkohësisht është kujdesur edhe për zbatimin e vendimeve, udhëzimeve dhe konkluzioneve të sjella nga Këshilli drejtues i Fondit dhe Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Si drejtor i Shërbimit profesional të Fondit organizon dhe koordinon punën e të punësuarve të Fondit dhe vendos për realizimin e të drejtave të tyre nga marrëdhënia e punës.

9. Shërbimi profesional i Fondit

1. Resurset njerëzore

Në vitin 2020, Seksioni për resurse njerëzore realizoi politikën e menaxhimit me resurset njerëzore në Fondin e SPIMV-së, nëpërmjet implementimit të Ligjit për marrëdhënie pune, Ligjit për të punësuarit në sektorin publik, Ligjit për nëpunës administrativ, Ligjit për SPI, Rregullores për sistemimin e vendeve të punës në Fondin e SPIMV-së nr.02-4743/1 prej 06.11.2019, Rregullores për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores për sistematizimin e vendeve të punës në Fondin e sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut nr. 02 – 3128/1 prej 24.08.2020, Rregullores për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores për sistematizimin e vendeve të punës në Fondin e sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut nr. 02-3413/1 prej 16.09.2020 dhe Rregullores për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores për sistematizimin e vendeve të punës në Fondin e sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut nr. 02-4307/1 prej 17.11.2020 si dhe Marrëveshjes kolektive për rregullimin, përkatësisht rirregullimin e të drejtave, obligimeve dhe përgjegjësive nga marrëdhënia e punës në Fondin e sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë nr.02-3278/1 prej 23.06.2016.

Është miratuar procedurë për intervistë gjysmëvjetore për vlerësimin e nëpunësve administrativ në Fondin e SPIMV-së dhe në bazë të kësaj është përpunuar Raport për vlerësimin e zbatuar dhe i njëjti i është dorëzuar Ministrisë së shoqërisë informatike dhe administratës.

Gjithashtu, është përgatitur edhe Raport vjetor për masa të shqiptuara mbi përgjegjësinë e përcaktuar disiplinore dhe materiale.

U vazhdua me evidencën elektronike të orarit të punës në Fond, nëpërmjet përpunimit të raporteve ditore, javore dhe mujore për praninë e punonjësve, komunikim me Agjencinë e punësimit, zbatimin e fletëparaqitjeve M1-M2, PPR lajmërimet dhe çlajmërimet të punonjësve sipas çdo baze: përjashtime, pensionim, pezullim i marrëdhënies

së punës, mugesia të papaguara, raporte për punonjësit e arsimit, vendit të punës, kombësia, gjinia dhe mosha.

Janë përpunuar marrëveshje për punë të pavarur si dhe Plan për shfrytëzimin e pushimeve vjetore për vitin 2020.

Janë zbatuar procedura disiplinuese, ndërsa janë zbatuar edhe procedura për marrjen e punonjësve nga institucione tjera si dhe për marrjen e punonjësve në Fond në institucione tjera.

Janë përgatitur aktvendime për: sistematizim, shqiptim, masa disiplinuese, përfundimi i punësimit, mungesë e paguar dhe papaguar, pushim vjetor.

Aktualisht janë përgatitur përgjigje ndaj ankesave të punonjësve të dorëzuara nëpërmjet Fondit të sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut deri te Agjencia për administratë.

Në vitin 2020 si një aktivitet i jashtëzakonshëm i Seksionit u imponua zbatimi i masave për luftë kundër pandemisë me koronavirusin (Covid – 19), të sjella nga Qeveria e Maqedonisë së Veriut.

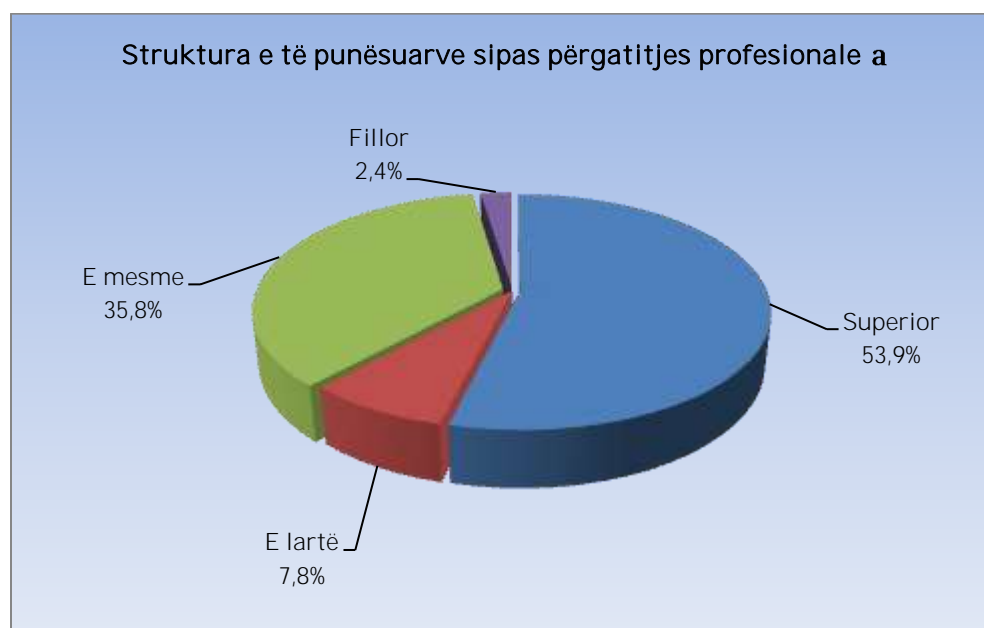
Seksioni me sukses është përballur me detyrimet e reja që dolën nga ky aktivitet, ndërsa prioritet të veçantë i është dhënë mënyrës së organizimit të punës së shërbimeve në kushte të pandemisë si dhe zbatimit të masave personale për mbrojtje nga koronavirusi.

Struktura kualifikuese e punonjësve në Shërbimin profesional të Fondit është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Tabela nr. 21: Struktura kualifikuese e punonjësve në Fond

Përgatitja profesionale	2019	Struktura	2020	Struktura
Superiore	293	52.4	289	53.9

E lartë	45	8.1	42	7.8
E mesme	207	37.0	192	35.8
E ulët	14	2.5	13	2.4
Gjithsej	559	100.0	536	100.0

Struktura e punonjësve sipas përgatitjes arsimore, në vitin 2020 në raport të vitit 2019 është në nivel të përafërt.

Tabela nr.22: Lëvizja e numrit të punonjësve në Shërbimin profesional të Fondit në periudhën prej vitit 2007 – 2020.

Viti	Shërbimi profesional – Qendra Shkup	Njësitë rajonale	Gjithsej
2007	254	430	684
2008	254	462	716
2009	251	427	678
2010	263	474	737
2011	258	451	709
2012	245	432	677
2013	233	421	654
2014	230	406	636
2015	252	393	645
2016	249	388	637
2017	242	366	608
2018	233	354	587
2019	221	338	559

Sipas përgatitjes profesionale bruto paga mesatare (dhjetor viti 2020) arrin:

PLS	44.530,00
PL	39.307,00
PMP	31.186,00
PUP	26.747,00
Gjithsej	38.993,00

Kompensimi i Shërbimit profesional të Fondit në vitin 2019 arrin 257,52 milion denarë dhe i njëjti në gjithsej të dalat e Fondit merr pjesë me 0,33%.

2. Seksioni për revizion të brendshëm

Seksioni për revizion të brendshëm gjatë vitit 2020 i kryente detyrat e rregullta të punës të paraparë në Planin strategjik për kryerjen e revizionit prej vitit 2020 – 2022 dhe Planin vjetor për revizion për vitin 2020 me qëllim që nëpërmjet konstatimeve, rekomandimeve, vërejtjeve dhe rolit këshillues të tij të kontribuon në përmirësimin e punës dhe rritjen e efikasitetit të sistemeve për kontrollin e brendshëm në Fondin e SPIMV-së.

Revizioni i brendshëm kryen detyrat e tij të punës në mbështetje me standardet e pranuarra për zbatimin profesional të revizionit, Ligjin për kontrollin e brendshëm financiar publik, aktet nënligjore të miratuara në bazë të këtij ligji, Dokumentit për revizion të brendshëm si dhe Kodeksit etik të revizorëve të brendshëm.

Për çdo revizion të zbatuar përgatitet dokumentacion i plotë që paraqet dosje të revizionit i cili është i selektuar dhe renditur sipas numrit, për shkak të organizimit në ekzekutim.

Përveç revizioneve të zbatuara, Seksioni për revizion të brendshëm gjatë vitit 2020 i kryente edhe aktivitetet në vijim:

- Përgatitje të deklaratës mbi cilësinë e gjendjes për kontrollet e brendshme për vitin 2019, në mbështetje të Ligjit për kontrollin e brendshëm financiar publik (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë “ nr. 90/09, 188/13 dhe 192/15).

- Përgatitje të Planit vjetor për vitin 2021 dhe Planit strategjik për vitin 2021-2023 për punën e Seksionit për revizion të brendshëm i cili është miratuar nga u.d. drejtori i Fondit të SPIMV-së dhe i është dorëzuar Ministrisë së financave.
- Në mbështetje me standardet ndërkombëtare për kryerjen e revizionit të brendshëm, Seksioni për revizion të brendshëm ka përgatitur **një Regjistër të rekomandimeve** i cili azhurnohet rregullisht pas raporteve të dhëna ose rekomandimeve të zbatuara. Regjistri i azhurnuar i rekomandimeve prej 04.01.2021 përmban pesëmbëdhjetë (15) raporte përfundimtare nga revizioni i brendshëm dhe janë përfshirë njëqind e pesëdhjetë e katër (154) rekomandime gjatë kohës së revidimit të tyre. Regjistri i azhurnuar i rekomandimeve prej 04.01.2021 ka përfshirë periudhën e revizioneve të kryera nga viti 2018, 2019 dhe 2020, në të janë vendosur konstatimet dhe rekomandimet nga proceset të cilat duhet përmirësuar.
- **Regjistri i rreziqeve** azhurnohet së paku një herë në vit me vlerësimin e vet të rreziqeve që kërcënojnë punën e Fondit të SPIMV-së. Regjistri i rreziqeve përmban 143 rreziqe të vlerësuara nga katër sektorë në Fondin e SPIMV-së, vlerësimet janë bërë në bazë të revizioneve që janë zbatuar në periudhën e kaluar ose sipas procedurave për punën e seksionit.
- Gjatë vitit 2020 është azhurnuar **Universi i revizionit** i cili është dokument përbërës i Planit strategjik të Seksionit për revizion të brendshëm për periudhën prej vitit 2021 – 2023. Ky dokument shfrytëzohet për vlerësimin e rreziqeve gjatë planifikimit të revizioneve. Universi i revizionit i definon proceset kryesore dhe objektivat e atyre proceseve me qëllim që t'i vlerësojë me faktorët e rrezikut.
- Në periudhën prej 01.01.2020 deri më 31.12.2020 janë zbatuar revizione në mbështetje të Planit vjetor për vitin 2020. Gjatë vitit 2021 është paraparë zbatimi i follow up revizionit për zbatimin e rekomandimeve, veçmas për çdo revizion të kryer në mbështetje të planit për zbatimin e rekomandimeve.

Në vazhdim vijon pasqyrë e revizioneve të zbatuara për periudhën prej 01.01.2020 deri më 31.12.2020.

1. Revizion i suksesit – efikasitetit dhe efektivitetit të sistemit për menaxhimin financiar dhe kontrollin në Fondin e SPIMV-së.
2. Revizion i sistemit të kontrolleve të brendshme të procesit për realizimin e të drejtës me stazh sipas marrëveshjeve ndërkombëtare në Fondin e SPIMV-së.
3. (Follow up) revizion i veprimeve sipas konstatimeve dhe rekomandimeve të revizioneve të zbatuara për periudhën prej 01.01.2019 deri më 31.12.2019 në Fondin e SPIMV-së.
4. Revizion i harmonizimit të procesit për furnizime publike në Sektorin për çështje financiare në Fondin e SPIMV-së.
5. Revizion i harmonizimit të procesit të evidentimit amë të stazhit të të siguarve të cilët janë shfrytëzues të pensionit me stazh nga sektori privat në Fondin e SPIMV-së.
6. Revizion i jashtëzakonshëm i harmonizimit të nevojës për furnizimin e shërbimeve për digjitalizimin e dokumentacionit të mikrofilmuar numri i shpalljes për furnizimin publik: 07084/2020, zbatimit të procedurës dhe dokumentacionit të tenderit, Marrëveshjes për furnizime publike të shërbimeve për digjitalizimin e dokumentacionit të mikrofilmuar numër: 20-07084/11 prej 29.07.2020 dhe realizimin e saj.

3. Kontrolli buxhetor

Në vitin 2020 shërbimi profesional i Fondit realizoi në tërësi të gjitha detyrat e vendosura të parapara me programin për punë dhe me planin për kryerjen e kontrollit financiar në Fondin e SPIMV-së. Rregullisht është kryer eks-ante dhe eks-post kontroll i të gjitha marrëveshjeve financiare të Fondit me institucionet e tjera dhe monitoronte

realizimin e tyre si dhe kontrolli i të gjitha faturave hyrëse me çka është kryer një kontroll i të njëjtave para se të bëhej pagesa. Rregullisht është monitoruar zbatimi i buxhetit dhe informimi i Ndhimësdrejtorit të sektorit për çështje financiare për të njëjtën. Është siguruar shpërndarje e brendshme e buxhetit në mbështetje të ZJVFK. Është kryer kontroll i rregullt i uedhëresave të ushëtimit dhe llogarive fiskale për karburante si dhe kontroll financiar i mjeteve të miratuara në buxhetin për furnizime publike. Shërbimi profesional i Fondit gjatë vitit 2020 në mënyrë aktive merre pjesë në komisionet për regjistrimin e pronës së Fondit të sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut, gjithashtu në mënyrë aktive është prfshirë edhe në projektin rekreacion klimaterik në banjë. Gjithashtu, është bërë kontrol i procesit mbi mënyrën e zbatimit të shpërndarjes së brendshme të gjithsej buxhetit të miratuar, obligimeve të ndërmarra financiare dhe kryerjes së pagesave në Fondin e sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut. Shërbimi profesional i Fondit në mënyrë aktive i zbaton rekomandimet që, të respektohen procedurat e shkruara nga ana e të gjithë personave kompetent në sektore dhe seksione dhe të njëjtat të azhurnohen rregullisht në mbështetje të ndryshimeve dhe risive në punë. Gjithashtu, siguron një shoqërim të plotë ndaj rregullores mbi mënyrën e zbatimit të shpërndarjes së brendshme të gjithsej buxhetit të miratuar, ndërmarrjen e obligimeve financiare dhe kryerjen e pagesave në Fondin e sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut.

4. Furnizimet publike

Seksioni për furnizime publike në vitin 2020 zbatoi procedurat për furnizim të parapara në **Planin vjetor për furnizime publike të Fondit në vitin 2020 me numër të arkivit 02-292/2 prej 15.01.2020 në mbështetje të Ligjit për furnizime publike (“Gazeta zyrtare e RM-së” nr. 24/2019) me shfrytëzimin e ESJN <https://e-nabavki.gov.mk>), duke përfshirë_ Plotësimin e Planit vjetor për furnizime publike të Fondit me numër**

02-3101/2 prej 20.087.2020 dhe Ndryshimin dhe plotësimin e Planit vjetor për furnizime publike të Fondit numër 02-3649/2 prej 01.10.2020.

Në bazë të mjeteve të planifikuara dhe të siguruara me Buxhetin e Fondit të SPIMV-së me Planin vjetor për furnizime publike në vitin 2020 janë planifikuar gjithsej 53 procedura për furnizim sipas llojit të mallrave, shërbimeve dhe punëve në gjithsej shumë prej 122.378.635,00 denarë, edhe atë: 17 procedura për furnizimin e mallrave me vlerë të parashikuar me TVSH prej 49.086.200,00 denarë, 34 procedura për shërbime me vlerë të parashikuar me TVSH prej 59.822.435,00 denarë dhe 2 procedura për punë me vlerë të parashikuar me TVSH prej 13.470.000,00 denarë dhe me Ndryshimin dhe plotësimin e planit vjetor për furnizime publike në vitin 2020 janë dhënë 3 procedura për furnizimin e mallrave në gjithsej shumë prej 4.900.000,00 denarë dhe 3 procedura për furnizimin e shërbimeve në gjithsej shumë prej 31.208.640,00 denarë.

Në vitin 2020 janë publikuar gjithsej 58 shpallje për ndarjen e marrëveshjeve për furnizime publike dhe mund të konstatohet se numri i shpalljeve të publikuara është i njëjtë me vitin 2019 kur janë publikuar 58 shpallje.

Tabela nr.1 Pasqyrë e numrit të shpalljeve të publikuara sipas llojit të procedurës

Lloji i procedurës	Numri i shpalljeve
<u>Furnizim me vlerë të vogël</u>	20
<u>Procedurë e thjeshtë e hapur</u>	28
Procedurë e hapur	9
Furnizim i shërbimeve të posaçme	1
Gjithsej	58

Tabela nr.2 Pasqyrë e numrit të publikimeve të shpallura sipas llojit të kontratës për furnizime publike

Lloji i marrëveshjes për furnizime publike	Numri i publikimeve të shpallura	%
Mallra	17	29,31
Shërbime	39	67,25
Punë	2	3,44
Gjithse	58	100,00

Organi kontraktues Fondi i SPIMV-së në vitin 2020 ka lidhur gjithsej **73 marrëveshje** për furnizime publike që kanë të bëjnë me një lëndë ndarëse të furnizimeve nga procedurat e zbatuara edhe atë: **14 marrëveshje** me procedurë të hapur, **39 marrëveshje** me kërkesë të hapur të thjeshtësuar, 18 marrëveshje me furnizime me vlerë të vogël, 1 marrëveshje për furnizimin e shërbimeve të posaçme dhe 1 marrëveshje me procedurë të negociuar pa shpallje të publikuar lidhur me COVID – 19.

Të gjitha të dhënat lidhur me marrëveshjet e lidhura dhe të realizuara për furnizime publike janë shpallur në SEFP (<http://e-nabavki.gov.mk>) dhe në ueb faqen e Fondit (<http://piom.com.mk/nabavki/>) të cilat janë plotësisht të disponueshme për publikun.

Vlera totale e marrëveshjeve të lidhura për furnizime publike në vitin 2020 arrin **114.267.913,00 denarë** dhe është rritur për rreth **7%** në krahasim me vitin 2019 e cila arriti **106,607,657.00 denarë**.

Tabela nr.3 Pasqyrë e numrit dhe vlerës së marrëveshjeve të lidhura sipas llojit të procedurës për ndarjen e marrëveshjes për furnizime publike

Lloji i procedurës për ndarjen e marrëveshjeve	Numri i marrëveshjeve të lidhura	Vlera e marrëveshjeve të lidhura	%
Furnizime me vlerë të vogël	18	3.578.252,00	3,13
Procedurë e hapur e thjeshtësuar	39	35.612.719,00	31,17
Procedurë e hapur	14	74.310.692,00	65,03
Shërbime të posaçme	1	413.000,00	0,36
Procedurë e negociuar pa shpallje të publikuar	1	353.250,00	0,31
Gjithsej	73	114.267.913,00	100

Tabela nr.4 Pasqyrë e numrit dhe vlerës së marrëveshjeve të lidhura sipas llojit të marrëveshjes për furnizime publike

Lloji i marrëveshjes për furnizime publike	Numri i marrëveshjeve të lidhura	Vlera e marrëveshjeve të lidhura	%
Mallra	22	38.045.558,00	33,30
Shërbime	47	62.419.031,00	54,63
Punë	4	13.803.324,00	12,08
Gjithsej	73	114.267.913,00	100

Tabela nr.5 Të dhëna mbi numrin e procedurave të asgjësuara sipas llojit të procedurës

Asgjësimi i procedurës ose pjesë të procedurës sipas llojit të procedurës	Numri i asgjësimit
Furnizim me vlerë të vogël	3
Procedurë e hapur e thjeshtësuar	7
Procedurë e hapur	1
Gjithsej	11

Tabela nr. 6 Të dhëna mbi numrin e procedurave të asgjësuara sipas llojit të marrëveshjes

Asgjësimi i procedurës ose pjesë të procedurës sipas llojit të procedurës	Numri i asgjësimit	%
Mallra	4	36,4
Shërbime	7	63,6
Punë	0	0
Gjithsej	11	100

Tabela nr. 7 Të dhëna për numrin e përgjithshëm të ankandëve sipas llojit të procedurës

Ankande të zbatuara sipas llojit të procedurës	Numri i ankandëve të zbatuara
Furnizime me vlerë të vogël	18
Procedurë e hapur e thjeshtësuar	47

Procedurë e hapur	13
Gjithsej	78

Tabela nr. 8 Të dhëna për numrin e përgjithshëm të ankandëve sipas llojit të marrëveshjes

Ankande të zbatuara sipas llojit të marrëveshjes	Numri i ankandëve të zbatuara
Mallra	24
Shërbime	50
Punë	4
Gjithsej	78

Në vitin 2020 nga operatorët e pak[naqur ekonomik në procedurat për ndarjen e marrëveshjes për furnizime publike janë parashtruar 3 ankesa në Komisionin shtetëror dhe organin kontraktues në formë elektronike, nëpërmjet SEFP dhe sipas procedurës së ankimit është sjellur 1 aktvendim për asgjësimin e vendimit/procedurës dhe 2 aktvendime për Rerefuzim të ankesës si e pa bazë nga Komisioni shtetëror për ankesa sips furnizimeve publike.

5. Fondi solidar

Në mbështetje të nenit 115 të Ligjit të sigurimit pensional dhe invalidor, përfituesit të pensionit me pëlqimin e tij i ndalohej një shumë e caktuar nga pensioni me qëllim që të sigurojë mjete të nevojshme për pagesën e ndihmës së pas vdekjes për anëtarët e familjes së tij dhe për anëtarësim në Shoqatën e pensionistëve (anëtarësi).

Në mbështetje të Vendimit të Organizatës së regjistruar të Lidhjes së pensionistëve të Maqedonisë për vitin 2020 shuma e ndihmës së pas vdekjes arrin 120 denarë, ndërsa anëtarësimi 30 denar në muaj.

Ndihma e pas vdekjes e përfituesit të ndjerë të pensionit për vitin 2020 arrin 30.000 denarë.

Tabela nr.23: Lëvizja e mjeteve të ndara dhe të paguara për Fondin solidar -ndihmë e pas vdekjes të përfituesve të pensionit, sipas muajve në vitin 2020

Muajt	Pensionistë me mbajtje për fondin solidar	Mjete të ndara për fondin solidar	Përfitues të ndjerë të fondit solidar	Mjete të paguara për fondin solidar
Janar	305.029	36.971.490	1166	34.980.000
Shkurt	304.918	36.854.760	1430	42.900.000
Mars	305.652	37.066.980	1082	32.460.000
Prill	305.757	36.932.400	964	28.920.000
Maj	306.129	37.049.940	1457	43.710.000
Qershor	306.197	37.032.660	1210	36.300.000
Korrik	306.469	37.156.260	1161	34.830.000
Gusht	306.892	37.243.440	1359	40.770.000
Shtator	292.827	35.531.640	991	29.730.000
Tetor	303.531	36.836.860	1278	38.340.000
Nëntor	306.313	37.742.880	1882	56.460.000
Dhjetor	307.076	37.589.280	1550	46.500.000
Gjithsej:		444.008.590	15.530	465.900.000

Në vitin 2020 nga përfituesit e pensionit për Fondin solidar – ndihmë e pas vdekjes janë mbajtur mjete në shumë prej 444.008.590,00 denarë, përderisa anëtarëve të familjeve

të 15.530 përfituesve të ndjerë të pensionit u janë paguar mjete në shumë prej 465.900.000 denarë.

Mjetet e ndara për ndihmë të pas vdekjes në shumë prej 444.008.590,00 denarë në raport të mjeteve të paguara në shumë prej 465.900.000,00 denarë, tregon se, mjetet e paguara për vitin 2020 nuk janë mbuluar plotësisht me mjetet e ndara për këtë qëllim., ndërsa deficiti në shumë prej 21.891.410,00 denarë është mbuluar me mjetet e bartura nga viti 2019 në llogarinë për pagesën e Fondit solidar. Ky mosmbulim, para së gjithash ka të bëjë me rritjen e numrit të pensionistëve të ndjerë të cilët ndajnë mjete për këtë qëllim.

Tabela nr.24: Në periudhën prej vitit 2010 deri në vitin 2020, mjetet e ndara dhe të paguara për ndihmë të pas vdekjes arrijnë:

Viti	Pensionistë me mbajtje (mesatarja)	Mjete të ndara	Pensionistë të paguar	Mjete të paguara
2010	262.370	377.910.674	12.617	378.501.162
2011	262.179	377.587.680	13.112	393.360.000
2012	265.764	382.711.152	13.219	396.570.000
2013	272.243	392.031.120	13.374	401.220.000
2014	277.609	399.757.920	13.378	401.340.000
2015	281.637	408.042.330	13.712	417.960.000
2016	286.467	416.309.460	13.878	416.340.000
2017	291.502	441.213.820	14.676	440.280.000
2018	296.386	428.943.674	13.402	402.060.000
2019	301.557	438.623.910	14.907	447.222.500
2020	304.733	444.008.590	15.530	465.900.000

Numri i përfituesve të ndjerë të pensionit të cilëve u janë paguar mjetet e fondit solidar në vitin 2020 arrinë 15.530 përfitues, ndërsa në vitin 2019 arrinte 14.907 të ndjerë, që do të thotë se, numri i përfituesve të paguar të fondit solidar është rritur për 623 persona në krahasim me vitin 2019.

10. Sistemi i Informatikës

1. Seksioni për zhvillimin e sistemit të Informatikës

Shërbimi profesional i Fondit ka kryer aktivitetet e përditshme me të cilat sigurohet shpërndarje e rregullt e pagesës së kontributeve që çdo ditë arrijnë në llogarinë në pritje, të menaxhuar nga Fondi, nëpërmjet barazimit të të dhënave për parapagesat e dorëzuara nga sefi me të dhënat mbi LLMPI fletëparaqitjet e paguara të cilat na i dorëzon DAP. Me këtë kryhet procesi i shpërndarjes së pagesave dhe të dhënave ndërmjet Fondit të SPIMV-së dhe fondeve pensionale private të kontrolluara dhe konfirmuara nga MAPAS, me qëllim që më pas të shpërndahet një pjesë e parave në llogarinë institucionale të Fondit dhe një pjesë në fondet pensionale private, përveç parave shpërndahen edhe të dhënat për ç'do person. Kjo detyrë siguron fluksin e parave për pagesën e përfitimeve pensionale.

Gjithashtu, zgjidhen edhe pagesat problematike (mospërputhjet) në koordinim me Seksionin për kontrollin e të dhënave të kontributeve të SPI-së. Të dhënat për LLMPI fletëparaqitjet tani kontrollohen në DAP dhe pastaj merren nga atje. Dokumentohen pjesë të procesit për shpërndarje ditore, me çka mundësohet një kontroll më i madh i procesit dhe ndërmarrja e masave përkatëse gjatë të paplanifikuarave.

Kryhen detyrat e rregullta, mirëmbajtja e aplikacioneve të renditura. Praktika tregon nevojën e plotësimit të aplikacioneve, ndërhyrjeve të parakohshme ose të rregullta, shqyrtimin e rezultateve, qasjes analitike dhe kryerjen e përkohshme të intervenimeve në aktvendimet aplikative- afariste.

Është testuar një ambient i punës (versioni 12.2.1.4) me kompjuterë të zhvilluar personal dhe 64 teknologji të rëndësishme, (instalim të Forms12, Reports12, WebLogic12) si një përgatitje për migrimin e mjedisit të përhershëm zhvillimo-produktiv i cili është në versionin 9.04.

Për seksionin për koordinimin buxhetor ka filluar përpunimi i aplikacionit për planifikimin dhe realizimin e buxhetit, por për shkak reduktimit të kryerësve në seksion si dhe për shkak të obligimeve të reja në komisionin për reforma të sistemit pensional, përpunimi i aplikacionit është në fazë të zhvillimit dhe testimit..

Kryhen analiza të gjendjes të të dhënave, në pjesën afariste të Fondit nëpunësit kanë nevojë për një sqarim detajues të gjendjeve jostandarde të të dhënave, prandaj këtu kryhen analiza adektive dhe propozohen zgjidhje po qe se nevojitet. Në procesin për kthimin e mjeteve deri tek obliguesit janë kryer 12 analiza dhe ndërhyrje.

Trajnime gjatë kësaj periudhe për shkak të numrit të reduktuar të kryerësve të cilët kanë kryer trajnime të rëndësishme, tani për tani nuk është bërë në vetëmësim nëpërmjet internet resurseve qasëse.

2. Seksioni për softuer aplikativ

Në vitin aktual 2020 është bërë punë e vazhdueshme në mirëmbajtjen, përsosmërinë dhe përmirësimin e të gjitha linjave ekzistuese, aktvendimet aplikative për të mbështetur proceset afariste:

1. Në pjesën e regjistrimit të obliguesve dhe të siguruarve
2. Në pjesën e evidentimit amë të përfituesve të të drejtës dhe pagesës
3. Në pjesën e Vlerësimit të aftësisë për punë (invaliditetit)
4. Pjesëmarrje në implementimin e projektit për digjitalizimin e incizimeve të vjetra mikrofilmike të M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8 dhe Ps formularët dhe migrimi i

shënimeve të vjetra mikrofilmike nga RMS dadotekat e VMS sistemit operativ në ORACLE.

5. Përgatitja e të dhënave për të siguruarit, obliguesit dhe përfituesit e të drejtës si dhe përgatitja e pasqyrave për nevojat e Njesisë aktuale, MPPS, ESHS, Bankës botërore.
6. Analizë e parapagesave në bazë të pagesave të pabaza të pensioneve për fëmijë – shfrytëzues të pensioneve të pleqërisë më të moshuar se 26 vjet dhe pensionistë të cilët njëkohësisht janë në marrëdhënie pune.
7. Analizë, zbatim dhe kontroll i aktvendimit aplikativ në kërkesë të MPPS në lidhje me rritjen elektronike të pensioneve (baza të më vonshme) të përfitimeve pensionale.
8. Regjistrim dhe vërtetim të të dhënave për stazh dhe pagë për punonjësit në MPB për vitet më të vjetra.
9. Shkëmbimi dhe azhurnimi i të dhënave me Ish republikat Jugosllave për pensionistët e ndjerë.

Seksioni i infrastrukturës dhe mbështetjes së IT-së

Në vitin 2020 është kryer furnizimi i pajisjeve të serverit, instalimit dhe migrimit të bazave produktive të të dhënave – 3 serverë, 1 "storixh" dhe 2 SAN sviçe. Gjithashtu, është furnizuar, instaluar dhe migruar Oracle baza punuese. Në rrjedhë është testimi i bazës nga ana e punonjësve në Seksionin për Softuerin aplikativ dhe Seksioni për zhvillim. Storixh-i dhe SAN suiçet janë instaluar dhe tashmë përdoren në rrjet. Janë furnizuar 40 kompjuterë, 19 laptopë, 100 printerë dhe 30 skanerë. Laptopët janë instaluar dhe veçmë u janë shpërndarë punonjësve. Pajisjet tjera filluan të instalohen dhe do të shpëndahen gjatë muajve vijues. Është realizuar furnizimi i shërbimeve për mirëmbajtjen dhe servisimin e IBM dhe Cisco pajisjeve. Është bërë ndryshim në planin vjetor për furnizime publike për shërbimet për mirëmbajtjen e infrastrukturës së sistemit dhe procedura është kryer në

vitin 2021. Është kryer furnizim i shërbimeve për servisimin – mirëmbajtjen e Avaya VoIP pajisjeve telefonike. Është kryer furnizim i shërbimeve për servisim-mirëmbajtje rrjedhëse dhe riparimin e pajisjeve informatike, shërbimeve për servisim-mirëmbajtje rrjedhëse dhe riparim të pajisjeve informatike si dhe furnizim të shërbimeve për mirëmbajtjen e ueb faqes së FSPIMV-së. Është kryer migrim në bazën e të dhënave nga cirilikja në “Unicode“ me një instalim i cili tanimë është në fazën e testimit. Është realizuar një projekt i Qeverisë së RMV-së: dorëzimi i pasqyrës të të dhënave të regjistruara në evidencën amë të obliguesve. Është kryer shkëmbimi i pandaluar i të dhënave me ish republikat Jugosllave. Është zbatuar edhe monitorim i rregullt, mirëmbajtje dhe konfigurim i serverëve si dhe mirëmbajtje e sistemit për video mbikëqyrje, sistemet alarmuese, kontrolli i qasjes dhe evidentimi i orarit të punës si dhe monitorimi, mirëmbajtja dhe konfigurimi i pajisjeve të rrjetit dhe Ipsec tuneleve. Është kryer “ Backup“ i bazës të të dhënave, aplikacioneve, “ active directory“, pajisjet e rrjetit dhe konfigurimet e IT pajisjeve. Shërbimi profesional morri pjesë në projektin e ndërveprimit të Ministrisë së shoqërisë së informacionit dhe administratës. Çdo ditë pa pengesë u pranuan porositë e arritura elektronike nga Trezori, APRM dhe DAP dhe janë azhurnuar të dhënat në bazën e të dhënave. Janë pranuar dhe azhurnuar lajmërime dhe çlajmërime të përfituesve të pensionit, janë dërguar dadoteka për pagesë në banka. U është dhënë mbështetje teknike shfrytëzuesve të IT pajisjeve në qendrën dhe njësitë rajonale. Janë pranuar edhe të gjitha urdhërest e arritura të jashtëzakonshme. Është kryer evidentimi i pajisjeve kompjuterike për nevojat e regjistrimit financiar. Për mbështetje teknike është ndërhyrë në 2,014 raste të paraqitura. Janë dërguar me sukses rreth 545,404 lista të stazhit të 63,229 obliguesve me pasqyrë të të dhënave të regjistruara në evidentimin amë.

11. Ekonomizim me pronën e Fondit

Në vitin 2020, Seksioni për ekonomizim me pronën e Fondit ndër morri disa aktivitete në lidhje me kompetencat dhe obligimet e saj në mbështetje të Programit për punë të miratuar nga Këshilli drejtues mbi funksionimin e pandërprerë dhe cilësor të shtëpive për jetesë të përfituesve të pensionit, ekonomizim me hapësirën banesore dhe afariste, ekzekutimi i Programit për rikonstruimin, adaptimin dhe mirëmbajtjen investuese të objekteve të Fondit si Filialet dhe Qedra po ashtu edhe një pjesë e Shtëpive të pensionistëve, sigurimi i dokumentacionit të nevojshëm për regjistrimin e objekteve në pronësi të Fondit në evidencën e kadastërit dhe marrja e fletëpronësive.

Aktualish, Fondi ekonomizon me gjithsej 14 shtëpi të pensionistëve. Këto 14 shtëpi të pensionistëve disponojnë me 380 njësi banesore ku janë strehuar përfitues të pensionit.

Qiraja paguhet rregullisht nëpërmjet mbajtjes nga pensioni, ndërsa shpenzimet e tjera (shërbimet komunale) paguhen me më pak vështirësi. Huamarrja totale për vitin 2020 arrin 3,728.158,00 denarë dhe gjithsej mjetet e paguara nga qiratë e përfituesve të pensionit arrijnë 3.627.659,00 denarë ose 97.30% pagesë.

Gjatë lirimimit të apartamenteve në Shtëpitë për jetesë të përfituesve të pensionit në mbështetje me rang listën dhe vendimet e sjella nga komisioni , lidhen marrëveshje me përfitues të rinj dhe plotësohen njësitë e lira banesore. Shtëpitë mirëmbahen rregullisht dhe janë krijuar kushte për jetesë të përfituesve të pensionit.

Me miratimin dhe funksionimin e softuerit elektronik për strehimin e përfituesve të pensionit në shtëpitë për jetesë të përfituesve të pensionit u përjashtua mundësia e ndikimit të faktorit subjektiv gjatë zhvendosjes së përfituesve të pensionit në shtëpitë e pensionistëve, sepse rang listat janë shpallur publikisht në ueb faqen e Fondit dhe të gjithë kërkuesit e akomodimit mund të ndjekin përparimin e tyre në rang listë.

Fondi gjithashtu disponon me hapësirë afariste në shtëpitë për jetesë të përfituesve të pensionit me sipërfaqe prej 9.365 m² nga e cila 8.625 m² është dhënë me qira, ndërsa 790 m² nuk është dhënë. Për dhënien e hapësirës afariste me qira publikohen Shpallje për ankan elektronik publik, ndërsa një komision i posaçëm i Fondit kryen zgjedhjen e ofruesit më të favorshëm dhe pas vendimit të sjellë për zgjidhje lidhet marrëveshje dhe e njëjta jepet me qira. Në vitin 2020 janë lidhur 4 marrëveshje të reja për hapësirë afariste.

Në vitin 2020 Fondi në emër qira për hapësirë afariste ka faturuar 12.678.837 denarë dhe paguar 11.559.204 denarë ose pagesa rrjedhëse arrin 91,17%. Në këtë periudhë nga gjithsej kërkesat e bartura nga periudha e kaluar në shumë prej 5.394.862 denarë janë paguar 1.485.616 denarë ose 27,54% nga kërkesat e bartura.

Në vitin 2020, duhet të veçohet gjendja me epideminë nga KOVID – 19, e cila kishte pasoja edhe në funksionimin e qiramarrësve sepse nuk mundën të realizojnë aktivitetin e tyre dhe me këtë edhe të shlyejnë obligimet e ndërmarra me marrëveshjet.

Në vitin 2020, Seksioni vazhdoi me aktivitetet rreth azhurnimit të dokumentacionit për regjistrimin e pronës së Fondit në Agjencinë e kadastërit të patundshmërive. Për të gjitha objektet me të cilat disponon Fondi dhe të cilat nuk janë regjistruar në pronësi të Fondit, kemi dorëzuar me kohë dokumentacionin e vlefshëm në Ministrinë e transportit dhe lidhjeve, por për shkak të brendësisë së shërbimeve në Ministri, ato ende nuk kanë përfunduar.

VI. KONKLUZION

Raporti për punën e Fondit të sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë së Veriut në vitin 2020, në mënyrë të plotë paraqet realizimin e të gjitha funksioneve të rëndësishme të zbatimit të sigurimit pensional dhe invalidor të shprehura nëpërmjet treguesve të shumtë statistikor dhe treguesve të tjerë.

Pjesa hyrëse e raportit në formë të shkurtër i paraqet të gjitha aktivitetet në vitin 2020, ndërsa në vazhdim të Raportit në mënyrë krahasuese dhe analitike janë shfaqur rezultatet e realizuara.

Të hyrat e realizuara në vitin 2020 dhe mjetet e bartura monetare nga viti 2019 mundësuat që Fondi rregullisht dhe në kohë të kryejë obligimet ndaj përfituesve të pensionit dhe të drejta të tjera nga fusha e punës së tij si dhe obligime të tjera që dalin nga puna rrjedhëse e Fondit. Të hyrat e rritura për .2.32% në krahasim me vitin 2019 dhe teprica e realizuar e të hyrave në raport të të dalave prej 469,42 denarë përfaqësojnë një hap drejt stabilizimit të sistemit pensional.

Fondi punën e tij në vitin 2020 e ka kryer me sukses, në kohë dhe në mënyrë efikase, siç shihet nga të dhënat e detajuara për detyrat e kryera.

Të siguruarit dhe përfituesit e pensionit pa pengesë kanë realizuar të drejtat e tyre në Fond, në mbështetje të Ligjit, Statutit dhe akteve tjera të përgjithshme të Fondit.

Pagesa e pensioneve është kryer rregullisht dhe në afatet e parapara, ndërsa harmonizimi i pensioneve është bërë në mbështetje me dispozitat ligjore.

* *

*

Këshilli drejtues i Fondit, në seancën e mbajtur më 27.05.2020 miratoi Raportin për punën e Fondit të SPIMV-së në vitin 2020.

DREJTOR I FONDIT.

Biljana Jovanovska

KËSHILLI DREJTUES

Kryetar,

Boro Varoshlija